

NOWE MĘCZENSTWA POLSKICH DZIECI WE WRZEŚNI W POZNAŃSKIM.

Niekemni Nauczyciele Katują
Polskie Dzieci za to, że te
nie chcą się Modlić po
Niemiecku.

Zrozpaczonych Rodziców Pru-
sacy sadzają do więzienia.

BIEDA WE FRANCJI.

ZABURZENIA W GRECYI

Sułtan się niecierpliwi.

WOJNA W POŁUDNIOWEJ
AMERYCE.

Boerzy biorą Anglików setka-
mi do niewoli.

Nowej niekzemności dopu-
ściły się władze pruskie i ich
nauczyciele niekzemni siepacze
we Wrześni w Poznańskim,
bo ja! sobotnie telegramy do-
noszą, niekzemni nauczyciele
niemieccy we Wrześni znów w
piątek skatowali niemilosierne
szkolne dzieci we Wrześni za
to że te nie nauczyły się kate-
chizmu po niemiecku. Na krzyk
męczonych niewinątek zbiegły
się znów matki do szkoły, aby
bronić swe dzieci a niekzemni
siepacze znów zrobili awantu-
rę i kazali żandarmom aresztować
wiele matek i ojców, które-
rzy chcieli bronić nieszczęśliwe
dzieci swe przed krwiożerczy-
mi pruskimi siepaczami.

W Hiszpanii znów wybu-
chyły rozruchy studenckie. W
Madrycie, w Walencji i Bar-
cellonie studenci tłukli i palili
wagony tramwajowe a z pro-
wincyi donoszą, że w ostatnim
tygodniu podpalamo wiele ko-
ściołów.

We Francji zanosi się na
wielką nędzę z powodu liche-
go zbioru wina; również i gó-
rnicy lichy płaceni urządzają o-
gólny strajk, w miejscach na-
wiedzonych nędzą, rozruchy są
na porządku dziennym.

Z Rzymu donoszą, że bisku-
powi Matz z Denver, Colorado
który znajduje się obecnie w
Rzymie, wyprawił przykrą a-
wanturę irlandzki ksiądz Cu-
shing. Ksiądz Cushing poje-
chał do Rzymu na skargę na
Biskupa Matz'a i naszedł jego
tam mieszkanie a tyle narobił
hałasu, że aż policja musiała
go aresztować.

W Atenach, stołecznem mie-
ście Grecyi rzyżło do krwa-
wych rozruchów w końcu ze-
szłego tygodnia. Poszło o to,
że znaczna część ludności i stu-
denci zaprotestowali przeciw-
temu, aby drukowano ewan-
gelie przetłumaczone na język
nowogrecki. Zrobiło się wielkie
zbiegowisko, które wojsko i
policja rozpedzały, przyczem
zastrzelono kilkanaście osób, a
między temi siedmiu student-
tów. Ministrowie wszyscy zre-
zygnowali.

— Sułtan turecki odezwał
się publicznie do mocarstw eu-
ropejskich a w dokumencie
tym zarzuca im, że ich ciągle
mieszają się do wewnętrznych
spraw Turcyi jest przyczyną
nieporządków w Turcyi.

— W wielu miejscowościach
zbuntowały się tureckie wojska

a to dla tego, że sułtan nie pła-
ci im żołdu regularnie. W Al-
banii podniósł otwarty bunt
niejaki Ulsen Bej, a zebrawszy
10 tysięcy Albańczyków obległ
miasto Scuteri od strony lądu.
Sułtan obiecuje mu wielkie go-
dności, by tylko chciał bunto-
wików porzucić.

— Amerykańskiej misyjo-
narki, panny Stonę jeszcze
bandyci nie wypuścili z niewo-
li i grożą i ją pierwszego Sty-
cznia zabiją, jeżeli od tego cza-
su nie dostaną żadnego okupu.
Rząd Stanów Zjednoczonych
zamierza wysłać flotę wojenną
nad brzegi Bułgaryi by zmusić
Bułgarski rząd, aby tenże usku-
tecznił uwolnienie panny Stone
ale prawdopodobnie rządy eu-
ropejskie nakazują Turcyi, by
nie puszczała amerykańskiej
floty na Morze Czarne.

— Na dworze serbskim za-
szły brzydkie awantury. Kró-
lowa Draga tak pono zbryzdała
Alexandrowi, że ją pobić miał
po chłopsku, ona miała się tru-
cić ale ją odratowano itd. itp. a-
wantury.

— Wojna rewolucyjna w kraju
Columbia w Południowej Ame-
ryce ciągle jeszcze trwa. Pow-
stańcy najbardziej grasują w
prowincyi Panama leżącej na
przełomieju Panamy, w Środko-
wej Ameryce i dnia 19 zdoby-
li miasto i port Colon (Aspin-
wall) leżące z tej strony prze-
smyku.

Poniżej to jest ważny
punkt handlowy, z kąd wycho-
dzi jedyna kolej międzyoceanowa
więc, aby handel nie został
wstrzymany, Stany Zjednoczo-
ne wysłały tam swoje okręty
wojenne i wysadziły na ląd
swoje wojska, aby broniło kole-
i handlu. Zresztą ostatnie te-
legramy (środa) donoszą, że
rządowe wojska pobili pow-
stańców w kilku miejscach.

Boerzy w Afryce znów po-
bili mocno anglików w paru
miejscowościach. Pod miastem
Willersdorp ubili kilkudziesięciu
anglików a 350 wzięli do
niewoli. Później również w po-
bliżu tego miasta wzięli donie-
woli 100 anglików. To wszyst-
ko donosi sam Kitchener, więc
musiało tam z Anglikami być
daleko gorzej.

Nienakończony Lynce.

Sąd śledczy powiatowy —
(grand jury) w m. Fay, Neva-
da, polecił aresztować siedmas-
ta z tamtejszych najzaciej-
szych obywateli podejrzanych
o męczenie murzyna.

Murzyna tego, posądzonego
o częste kradzieże, wyprowa-
dzono za miasto w pole i tam,
aby wymusić z niego przyzna-
nie się do winy, wieszano go
na drzewie i spuszczano go co-
ś siedm razy, a za każdym razem
spuszczano już napół umarłego.
Teraz odpowiedzą za to wię-
zieni owi poważni obywa-
tele.

Od Redakcyi:

Korespondencje z Kanady i ze
Shenandoah, Pa., przysły zapo-
no. Będą w przyszłym numerze.
Redakcyja.

AMERYKA.

Także bęben!

Charles Otto, 13 letni chłó-
piec z miasta Alexandria w In-
dianie stał się ofiarą dziwi-
negó wypadku, który w stra-
sny sposób pozbawił go ży-
cia.

Otto znalazł w allei poza do-
mem dość dużą pustą blaszkę
kształtu wielkości bębna a po-
poszukawszy do tego sznurka
uwiesił blaszkę na brzuchu i
zaczął bębnić w nią dwoma pa-
tykami, udając żołnierza. Za-
ledwie jednak nieszczęśliwy u-
derzył w blaszkę trochę mo-
ciej, ta eksplodowała ze stra-
sny hukiem i rozerwała go w
kawały!

Śledztwo wykazało, że bla-
szkę tę porzucili niedbale w
allei włoscy robotnicy, którzy
w pobliżu rozsadzali skały a w
blaszance tej mieli silniejszą
od dynamitu nitroglicerynę,
używaną do rozsadzania skał a
gdy nitroglicerynę wypotrze-
bowali, blaszankę próżną po-
zostawili, — nie wyszkolawszy
wprzód do czysta resztek tej
niebezpiecznej masy.

Wiadomo jest, że nitroglic-
eryna wybuchła od silniejszego
uderzenia, to też pod uderze-
nim pałeczek bębniącego mal-
ca wybuchła i rozdarła go w
kawały, a przytem wybuch ten
wybił setki szyb w domach
stojących w pobliżu.

Niefortunna liczba 13.

Wiadomo jest powszechnie
jak nasi mocno cywilizowani
amerykanie i anglicy są pod
niejednym względem zaboboni-
ni, — zabobonniejsi nieraz od
prostaków w starym kraju lub
od tutejszych imigrantów, o
których wzgardliwie się wyra-
żają.

Oprócz wierzenia w różne
podkowki, „mascotts“ itp. głu-
pstwa, — wielka ich liczba ma
zabobonny strach przed liczbą
13. (Nawet król angielski Ed-
ward, — gdy w podróży zasiadł
na stacyi kolejowej do obiadu
i ujrzał, że przy stole siedzi
właśnie 13 osób, kazał odejść
od stołu jakiemuś hrabiemu, a
gdy ten właśnie skwaszony i
skonfundowany wstawał, —
wszedł właśnie we drzwi ubogi
dozorca stacyi, więc król po-
piesznie kazał napowrót usiąść
najlepszym robotnikom. Do
hrabiego, a także kazał do sto-
ła zasiąść ubogiemu dozorczy,
aby tylko nie siedzieli przy
stole trzynastu! Tym sposobem
dozorca dostał zaszczytu po-
żywiania obiadu z królem!)

O przykrem zajściu z powo-
du liczby 13, donoszą z mia-
sta Trenton co następuje:

Uprowadzenie do liczby 13 sta-
ło się tutaj większe, niż dotąd,
a to z następującego powodu.
Harry Bragg miał dobre miej-
sce w zakładzie Rubbe Mills,
dopóki był ojcem 12 dzieci.
Gdy urodziło mu się 13te, pił
przez kilka dni z rzędu, skut-
kiem czego stracił pracę. Od
tego czasu nie mógł znaleźć in-
nego zatrudnienia, gospodarz
któremu był winien komorne,
wyrzucił go z rodziny na ulicę.
Zmartwieni i rozgoryczeni mał-
żonkowie wyjechali potajemnie
z miasta, zostawiając na jego
opieczynie wszystkie 13 dzieci. Naj-
starsza opuszczona dziewczyna
liczy lat 13, Czysta awantura.

Długi Sen.

Niejaki A. Harris, 67 letni
starzec zamieszkały w mieście
Peoria w Illinois śpi ciągle bez
przestanku przeszło dwa tygo-
dnie. Jak położył się spać w
w najlepszym zdrowiu dnia 7
Listopada tak nie obudził się
ani na chwile, jeszcze dnia 21
gdy o tem gazety podawały
wiadomość. Był on zawsze zu-
pełnie zdrow, więc lekarze nie
mogą pojąć co jest przyczyną
długiego tego snu, i próbo-
wali najrozmaitszych sposo-
bów by go obudzić, ale bez
skutku. Sądzą, że sen ten spo-
wodowany został napływem
krwi na mózg.

Także pisarz!

W mieście New York jakiś
Henry Brown, okazał się tak
kochliwym i czułym osobni-
kiem, że w ciągu pięciu tygo-
dni napisał do swej milej aż
1800, wyrażnie: tysiąc osmset,
czyli osmnaście set listów mi-
łosnych! Kiedy i jak w tak nie-
długim czasie zdołał ten czuły
pakuła napisać tyle listów, tru-
dno sobie wyobrazić, dosyć, że
nawet miłośnica jego uznała, iż
taka miłość to chyba wariac-
to i kazała go lekarzom zaszpe-
rować w domu obłąkanych i
poddać wodnej kuracyi, bo i je-
j się sprzykasz! czytać po
50 listów codziennie.

Nowy Trust.

Z Nowego Yorku donoszą
pod datą 25go Listopada, że
zakłada się tamże nowy trust
wyrobów żelaza i stali który
założony zostanie w przeciwie-
stwie do obecnie istniejącego
trustu „United States Steel
Corporation“ (Morgan i inni).

Nowy ten trust utworzony
zostanie z kapitałem 250 milio-
nów dolarów i zaincorporowa-
ny będzie w Stanie New Jersey
w Trenton, który to Stan zno-
w z robi kilkadziesiąt tysięcy
dolarów wpisowego.
Do nowego trustu należeć
będzie przeszło 40 pojedyn-
czych kompanii, których jesz-
cze nie zagarnął trust Morgana
i współzawodniczyć będzie z
Morganem i Spółką, przez co
ustanie drożyzna stali a i robo-
tnicy może dostaną lepszą za-
płatę, bo każdy trust będzie
chciał do siebie przyciągnąć
najlepszych robotników. Do
trustu przystąpią kompanie z
Youngstown, z Pittsburga i z
wielu innych miast z różnych
Stanów. Zakłada trust ten po-
dobno H. C. Frick dawniejszy
spółnik Carnegiego, z którym
Carnegie i Morgan obeszli się
nieprzyjaźnie.

Elektryczne krzesło.

Na tem samem krzesle elek-
trycznym na którym niedawno
stracono mordercę Czołgosza,
stracono znów w Auburn, N.
Y. dnia 20 bm. niejakego Fr.
Krist, który w kwietniu z.r. za-
mordował kochankę swą Kata-
rzynę Tobin.

Zbrodniarz pojednał się
przed śmiercią z Panem Bo-
giem i umarł z modlitwą na u-
stach. Siadając w śmiertelne
krzesło, Krist ucałował jeszcze
raz krzyżki, podany mu przez
ks. Evans z Ithaca i w dwie
minuty później był trupem. —
Egzekucya, jak utrzymują urzę-
dnicy i lekarze, udała się pod

każdym względem. Po auto-
pzy wydano ciało rodzinie, któ-
ra pochowała je w Ithaca, gdzie
zamieszkują rodzice straco-
nego.

Krist popełnił zbrodnię, za
którą ukarany został śmiercią,
17 kwietnia r. z. w Waverly.
Był on żonatym, lecz nie żył ze
swoją żoną, którą porzucił dla
niejakiej panny Kate Tobin.
Na żądanie rodziców, panna
Tobin zerwała z Kristem sto-
sunki, co jej kochanka dopro-
wadziło do rozpacz. — Gdy
przechodziła 17 kwietnia ulicę,
Krist wypadł z pewnego hote-
lu i zastrzelił ją.

Zbrodniarz włóczęga.

Z Norwich, Connecticut do-
noszą że niejaki Jeremiah
Shumsvay, 82 letni farmer, za-
mieszkały w Montville został
w nocy obrabowany i zamor-
dowany przez włóczęgę.

Shumsvay mieszkał sam je-
den i miał zwyczaj przyjmowa-
nia do domu każdego włóczęgę
który przyszedł prosić o noc-
leg. Zdarzało się nieraz, że far-
mer miał kilku włóczęgów pod
dachem.

Przed paru dniami przybył
do niego jakiś młody człowiek
i prosi go, aby go przenocował.
Nieznajomy został przez noc i
całe następne przedpołudnie.
Po południu, gdy Shumsvay
powrócił do domu z Norwich,
włóczęga pochwylił go i rzucił
z taką siłą o ziemię, że rozbił
mu głowę. Zabrawszy potem
wszystkie pieniądze, jakie mógł
znaleźć, uciekł bez śladu. Są-
siedzi znaleźli później Shum-
svay'a, leżącego w kałuży krwi
bez ducha.

Niekemni rabusie

Niedaleko miasta York w
Pennsylvanii nieznani jacyś ra-
busie napadli w nocy i obrabo-
wali niejakego E. Treya w po-
bliżu Cienictory Hill, a następ-
nie powiązali go, zatkali mu
usta chustką i położyli ubez-
władzonego na szyni kolei ek-
lektrycznej chcąc aby zginął
śmiercią okropną.

Trey, choć powiązany moc-
no, starał się jednak ratować i
udało mu się wreszcie skulić
się ze szyni właśnie gdy nado-
chdził szybko pędzący tramway
elektryczny.

Stoczył się do mokrego rowu
i leżał tam tak długo, dopóki
dwóch przechodzących ludzi,
usłysawszy jego jęki nie przy-
było mu z pomocą. Tacy zbro-
dniarze wariaci są szubienicy, bo
nietylko, że mieli pełną wolę
zamordować tego człowieka ale
jeszcze chcieli, aby przed śmier-
cią cierpiał okropne katusze
strachu.

Rabusie męczą staruszkę.

W mieście zku Hamburg on
the Lake; niedaleko Buffalo,
N.Y. naszli dom 65 letniej sta-
ruszki pani Hagerer złodzieje
i dla zdobycia jej pieniędzy
pastwili się nad nią okrutnie.

Pani Hagerer, która mie-
szka sama jedna w ubogim do-
mku na odludnej ulicy, usłyszała
nad ranem silne stukanie do
drzwi i krzyki, że dom się pali.
Otworzyła drzwi, gdy w tem
wpadło trzech mężczyzn, któ-
rzy zwiąawszy ją, poczęli prze-
szukiwać dom. Nie znalazłszy
spodziewanych pieniędzy, po-

wrócili do staruszki i koniecz-
nie chcieli wydobyć z niej wy-
znanie, gdzie ma ukryte pienia-
dze i kosztowności. Pani Ha-
gerer odpowiedziała, że nie ma
ani pieniędzy ani też żadnych
wartościowych przedmiotów,
poczem rabusie poczęli ją bić i
kopać i przykładali jej płonące
zapalki do nóg i rąk. Starusz-
ka omdlała w końcu, a gdy
busiów już nie było. Z trudno-
ścią zdołała się dowlec do do-
mu najbliższego sąsiada i opo-
wiedzieć, co zaszło. Po złożeń-
cach niema ani śladu. Pani Ha-
gerer ciężko zachorowała ze
strachu i bólu.

Pojedynek o kawalera.

W Birmingham, N. Y. 23
listopada. — W pobliżu tego
miasta miał wieczór miejsce cie-
kawo pojedynek. Antagonist-
kami były dwie młode i nado-
bne dziewczyny. Poszło im o
kawalera, do którego każda z
nich rościła sobie prawo i pre-
tensje. Pojedynek rozpoczął
się na biecze a zakończył się
drapaniem twarzy i oczu. Uro-
da na tem mocno ucierpiała.

Pojedynek ten rozegrał się
pomiędzy pannami Karoliną
Hill a Anną Johnson. Pobili
się z zazdrości o Waltera Ca-
meron. Każda chciała być jego
kochanką. Cameron miał być
zaręczony z panną Hill.

Parę tygodni temu spotkał
się z panną Johnson i zaprzyja-
źnił się z nią. Krok ten obu-
rzył narzeczoną i postanowiła
nie oglądać rywalki nauczyci-
rozu. Obie dziewczyny są w
jednym wieku mające po 23 lat
i dobrze zbudowane.

Zeszłej środy gdy panna
Johnson przejeżdżała przez
cienisty gaj w drodze do Ca-
mero'na, została napadnięta
przez pannę Hill, która z bi-
walis niejakego E. Treya w po-
bliżu Cienictory Hill, a następ-
nie powiązali go, zatkali mu
usta chustką i położyli ubez-
władzonego na szyni kolei ek-
lektrycznej chcąc aby zginął
śmiercią okropną.

Trey, choć powiązany moc-
no, starał się jednak ratować i
udało mu się wreszcie skulić
się ze szyni właśnie gdy nado-
chdził szybko pędzący tramway
elektryczny.

Stoczył się do mokrego rowu
i leżał tam tak długo, dopóki
dwóch przechodzących ludzi,
usłysawszy jego jęki nie przy-
było mu z pomocą. Tacy zbro-
dniarze wariaci są szubienicy, bo
nietylko, że mieli pełną wolę
zamordować tego człowieka ale
jeszcze chcieli, aby przed śmier-
cią cierpiał okropne katusze
strachu.

Nieszczęśliwe wypadki.

Dnia 26 bm. wydarzyło
się straszliwe nieszczeście w pe-
rwej fabryce przy Abbott str.
i Brooklyn Ave w mieście De-
troit. W budynku tym explo-
dowały jeden za drugim trzy
kotły parowe, a siła wybuchu
rozwalila budynek i zabiła 26
ludzi odrazu a bardzo wielu
poraniła. Szkody materialne
wynoszą około 200 tysięcy do-
larów.

— Przy kapalni Telluride
w Colorado, Spaliły się ogro-
dne budynki tuż przy otworze

wielkiego tunelu prowadzącego
do kopalni. Ponieważ tunelem
tym płynęło ciągle powietrze
do do środka kopalni, więc
przeciąg ten powietrza wcią-
gnął do kopalni bardzo wiele
dymu z palących się budyn-
ków i w dymie tym zadusiło się
25 nieszczęśliwych górników.
Między nazwiskami zaduszo-
nych znajdują się nazwiska
podobne do polskich, jak: Au-
gust Janta, K. Maki, K. Nos czy
też Kłos, T. Jadra i M. Jadra.
Kompania winna śmierci tych
nieszczęśliwych, bo powinna
była mieć a tunelu wielkie
drzwi żelazne, które w razie
pożaru można było zamknąć
by dymu do kopalni nie wpu-
ścić. Gdyby były tam drzwi i
gdyby były zamknięte, nie był-
by się w kopalni ani jeden
człowiek udusił. Dym i para
były tak trujące, bo pocho-
dziły z kwasów, używanych
do czyszczenia srebra i wydo-
bywania go z rudy dobytej z
kopalni.

— Ogień w kopalni „Baby
Mine“ niedaleko Bluefields w
Virginii jeszcze nie wygaszo-
ny, a dym i gazy niepozwalają
górnikom dostać się tak daleko
aby wyciągnąć ciała wszystkich
jacy w wybuchu śmierć ponie-
śli. W piątek zdołano wynieść
znnowu trupy ośmiu popalono-
nych.

— Pod Warren Chio, tram-
way elektryczny wpadł na wóz
rozbił go w kawały i poranił
trzech ludzi.

— We Fairmoant W. Va.,
niejaki John May widząc, że
ze słupa telegraficznego kurzy
się dym przystąpił bliżej i do-
tknął się go ręką. Elektrycz-
ność zabiła go na miejscu.

— Pod Morristown w New
Jersey zdarzyły się w niedzielę
dwa pociągi pociąg i w kolizyi
tej siedmiu ludzi zostało na
miejscu zabitych, a kilkana-
ście bardzo pokaleczonych.

— W zderzeniu kolejowem
w mieście Filadelfii zabity zo-
stał maszynista a palacz śmier-
telnie poraniony.

— Niedaleko m. Franconia
w Arizonie, zdarzyły się dwa
pociągi pociąg i w kolizyi
tej siedmiu ludzi zostało na
miejscu zabitych, a kilkana-
ście bardzo pokaleczonych.

— Obie lokomotywy potrąsane
zostały w kawałki, a pięć wa-
gonów, pomiędzy nimi wagony
pocztowe obydwóch pociągów,
spaliły się. Przyczyną katas-
trofy było to, że pociąg idący
od wschodu opuścił stacyę
Franconia 5 minut wcześniej,
jak był powinien, i dwie mile
na zachód od stacyi wpadł na
pociąg idący ze strony przeci-
wnej.

Wypadki w Uniontown, Pa.

— Mike McCorwick, górnik
zajęty pracą tuż przy szybie
Edentoro, pośliznął się i wpadł
do szybu, głębokiego na 500
stóp. Gdy pociągnięto go na
ratunek, znaleziono na bez-
kształtną masę.

— Nad kopalnią Wynn Mi-
ne zarwało się sklepienie i
przysięgło na śmierć dwóch
górników a jednego śmiertel-
nie poraniło.

Ubezpieczajcie się w Unii św. Józefa na wszelki przypadek.

Z OJCZYZNY

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSAKIEM

Owińska.

Organista z Kicina pod Owińską uprowadził córkę tamtejszego sołtyasa, ponieważ rodzice jej nie chcieli dać zezwolenia na związek obojga kochających się, i umknął z lubą prawdopodobnie do Ameryki, zabierając ze sobą majątek, wynoszący 2,300 m.; rozesłano listy gończe za parą zakochanych.

Strzelno.

P. inspektor Szyndowski i robotnik Karolak wyrwali z nurtów Gopla czterech tonące dzieci. Za odwagę przeznaczyli Karolakowi 30 marek nagrody.

Bydgoszcz.

Za szczególnym upoważnieniem cesarza przekazał minister Studd dla obwodów rejencyjnych bydgoskiego 800 tys. mk., na cele wzmocnienia niemieckiego, a szczególnie na subwencje dla szkół i dla nauczycieli gorliwych w propagandzie niemieckiej.

Toruń.

Swego czasu sprzedał p. Gólkowski dobra swoje Ostrowite za pośrednictwem agenta p. Nepomucena Kierskiego z Poznania niejakemu Gościńskiemu, rządy w Poznaniu, który ntychmiast znaczną wypłacił sumę. Niemcy opowiadali teraz, że Ostrowite przejdzie na własność komisji kolonizacyjnej, ale zdawało się, że to tylko złośliwe plotki.

Tymczasem Gościński sprzedał już Ostrowite Niemcowi Engelmannowi, właścicielowi tartaku w Fordonie, który prawdopodobnie odstąpi ten majątek komisji kolonizacyjnej.

Jezeli to istotnie nastąpi, nie będzie stanowisko pana Gólkowskiego w spotęgowaniu naszem ani o wlos lepsze, niż gdyby sprzedał Ostrowite wprost komisji kolonizacyjnej bez różnych faktoriów i pośredników.

Gniezno.

W „Lechu” czytamy: Po długoletniej, ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, opuścił w 73 roku życia 6. p. Piotr Nowicki, obywatel miasta Gniezna, ziemską siedzibę. Cios ten w ciężkim pogrzebie smutku żonę, dla której był czułym małżonkiem, dzieci, tudzież i całą rodzinę i wszystkich, którzy go bliżej znali, bo był to jeden z ludzi, co pojął prawdziwy cel życia i kochał bliźnich, których szacunek pełen piękniemi przymiotami swej duszy powszechnie sobie zjednał.

W roku 1848 już oddał swe usługi ojczyźnie, biorąc czynny udział w powstaniu pod Książem, Miłostawem i Wrześnią. Zaś w roku 1866 widzieliśmy śp. Piotra, kiedy to jeszcze niezasnawszy był obywatel i kupcem miastem Poznania, podczas graskającej cholery, jak niósł nieszczęśliwym chorem pomoc i ulgę po zaułkach najbiedniejszych miast.

Jeszcze przed dwoma laty dał rozczulający przykład śp. Piotr, kiedy w roku tym, w listopadzie, gdzie powalony chorobą nerwową wskutek straty swej córki ukochnęcej, zwiódł się z łóżka i podążył, wspierany ramieniem młodszego członka rodziny, — do urny wyborczej aby tylko głos swój oddać i tem samem spełnić powinność obywatelską.

Do tego był to obywatel szanowany od wszystkich i lubiany dla swych osobistych, umiających przymiotów, — dobry ojciec, mąż i brat, miły i przyjacielski; — przyjaciel, który odznaczał się. Piotra, a wywołały ten odgłos ogólny żalu, jaki śmierć jego wzbudziła, — żalu, który ci, Piotrze, wiecznie towarzyszyć będzie, choć garść ziemi, zroszona łzami, przysypie trumnę i grób zimny zamknie w sobie Twe drogie szczątki.

Wypadek.

Pan Kurnatowski z Murki wracając z dworca w Choczyszy wieczorem pojeźdem zaprzężonym w cztery konie do domu, doznał niemiłego wypadku. W okolicy Boguszy na wjechał, sam powozem, w jakiś dół, wskutek czego powóz się wywrócił. Pan K. i woźnica wypadli z powozu, przyczem pan K. doznał znacznych obrażeń na twarzy. Ko nie tymczasem zbiegły i zatrzymały się dopiero, gdy jeden z nich padł. Ponieważ powóz się potraśkał, musiał woźnica pożyczyc wozu, którym zawrócił pan K. do Książa, gdzie lekarz rany opatrzył.

Ze sta ystki ludności.

Według ostatecznego wyniku spisu ludności, dokonanego 1 grudnia roku 1900, liczyło Księstwo Poznańskie 1,887,275 mieszkańc.ów, i to 901,953 osoby męskie, 985,422 osoby żeńskie. Katolików było 1,280,172, protestantów 569,564, i innych chrześcijan 2,135, żydów 35,327, osób zaś, których wyznanie jest nieznaną, 77. Żołnierzy było 26,412. Poznański obwód rejencyjny liczył 2,198,252 mieszkańc.

ów, bydgoski obwód rejencyjny 689,028.

Wągrówiec.

Śp. Franciszek Łakiński rotmistrz byłych wojsk polskich zapisał przed laty testamentem fundusz celem wsparcia rok rocznie sześciu dziećm ubogich, by mogły wyjść za mąż. Każda, biorąca ślub w dniu 4 października otrzymuje z procentu tego funduszu po 180 marek zapomogi — ale winna dopełnić następujących warunków: być moralnie nieposzlakowaną, w mieście służyć cztery lata, a najmniej dwa lata u jednego państwa.

— Dnia 4 zm. cztery dziewczęta uzyskały każda oznaczoną sumę i zawarły ślub w dniu świętego Franciszka.

ZIEMIE POLSKIE POD MOSKALEM.

Warszawa.

Z Warszawy otrzymała „Posenka” wiadomość, że warszawski generał-gubernator Czertkow przedłożył w Spale carowi obszerny memoriał, w którym rzekomo proponuje rozmaite reformy. Pomiędzy innymi wymienia memoriał założenie szkoły w Warszawie, jak i szkoły agronomicznej. W szkołach ludowych życzy sobie Czertkow, żeby była zaprowadzona nauka uwzględniająca rolnictwo. Policję chciałby generał-gubernator mieć pod sobą i życzy sobie powiększenia aparatu urzędniczego. Na budowę nowego polskiego teatru, na który hr. Tomasz Zamojski pótora miliona rubli ofiarował, rząd udzielił swego zezwolenia.

— Jak żydzi oszukują opinię publiczną? Wiadomo, że gdy jakiś żyd dopuści się zbrodni, natychmiast jego współwyznawcy podejmują solidarną akcję dla uniewinnienia „ofiary”, przyczem starają się za pomocą płatnych przez siebie dzienników, omamić opinię publiczną. Jaskrawy przykład takiej szacheryi przystacza „Niwa Polska” wychodząca w Warszawie. Czytamy tam, co następuje:

W ubiegłym miesiącu pisma zagraniczne przyniosły nam wieść, iż żyd z Warszawy, A. Friedmann, będąc na kuracji w Karlsbadzie, dopuścił się niemoralnego czynu względem 6 letniej dziewczynki, córki zamekarskiego tam stałe Polaka — żeńnika, czego następstwem była śmierć dziewczynki. Stwierdziło to śledztwo sądowe. Zbrodnia została arestowana i osadzono w więzieniu.

Wypadek ten wywołał słuszne powołanie wśród kuracjuszy o burzenie z wyjątkiem jednego żydów, licząc tam, jak zwykle reprezentowanych. Wieść o zbrodni przedarła się do dzienników, tak że i kurjerki warszawskie o tem nawet pisały. Jakie oburzenie w Karlsbadzie panowało na żydów, dowodem tego jest, iż mnóstwo z nich musiało Karlsbad opuścić i schronić się do pobliskiego Marienbadu i Gieshubla. Ale żydzi ostatecznie za wygraną nie dali. Wyszła tu znowu na jaw ich solidarność, jaką wszędzie i zawsze okazują, gdy idzie o wydobycie ze szponów słuźnic karzącej sprawiedliwości swego współwyznawcy. Przedewszystkiem szło im o wydobycie z więzienia Arona Friedmanna, sprowadziła więc na wspólne koszt dwóch adwokatów, jednego z Warszawy, drugiego zaś z Wiednia i pacy ich pomocy — władze miejscowe ostatecznie zgodziły się na prowizoryczne wypuszczenie z więzienia Arona Friedmanna za poprzednim złożeniem 30,000 koron kaucyi. Tak całą rzecz przedstawiają osoby przybyłe z Karlsbadu, żydzi zaś uzyskawszy tymczasowe uwolnienie Friedmanna, głoszą teraz na wszystkie strony, iż był ofiarą intrygi i dyskretnie milczą o złożonej kaucyi.”

Bobrujsk.

Wielki pożar zniszczył miasto Bobrujsk (gubernia mińska). Wybuchł on w małym budynku drewnianym, a skutkiem silnego wiatru, bardzo szybko rozszerzył się na sąsiednie domy. Brak wody i niedostateczne przybory ratunkowe, jak również popłoch mieszkańców, utrudniały niezmierznie akcję ratunkową. Dopiero na drugi dzień udało się pożar zlokalizować. Ogółem spłonęło około 400 domów. Straty są ogromne, gdyż wiele sklepów nie było ubezpieczonych. W płomieniach zginęła jedna osoba, która chciała uratować towary ze sklepu.

Częstochowa.

„Pan Bóg mi ją dał!” Przed 3 tygodniami o godzinie 5 po południu, przechodziła obok rozpozretej budowy, stara jakaś kobieta, może posługaczka, lub stróżowa. Nagle, zdając się, wiechem wyrwana, spadła na bruk z rusztowania z wysokości trzeciego piętra duża deska tuż u stóp kobiety, która cudem tylko ušla śmierci. Janowa, czy Józefowa, czy jak się nazywała staruszka, miała widocznie silne nerwy, gdyż nie przestraszyła się tem ani na chwilę.

a przeciwnie, uśmiechnęła się tylko, deskę wzięła pod pachę i mówiła: „Pan Bóg mi ją sam dał”, — do domu na opat poniosła.

Niemowa przemówił.

Z Lublina donoszą o pism warszawskich o niezwykłym wypadku. Mieszkaniec Lublina wzięty był przed dziewięćmi laty do wojska i wysłany na Kaukaz. Po przesłuszeniu półtora roku, nagle zaniemówił. Wszelkie usiłowania lekarzy w celu przywrócenia choremu mowy nie odniosły skutku, wskutek czego zwolniony został z wojska.

Powróciwszy do domu, chory w dalszym ciągu nie mówił zupełnie w ciągu lat ośmiu. Nagle niedawno wetawszy rano, podszedł do gospodyni do domu i zapytał ją, czy nie spóźni się na poczęcie.

Kobieta została przerażoną nagle, przemówieniem niemowy tak, że padła bez zmysłów na ziemię.

Po zbadaniu okazało się, że były żołnierz nie tylko w ciągu ośmiu lat nie mówił, ale i nie nie pamięta, co przez ten czas z nim się działo. Obecnie czuje się zupełnie zdrow i mówi wyraźniej niż dawniej.

ZIEMIE POLSKIE POD AUSTRIAKIEM.

Panika w tramwaju powodem śmierci.

Ze Lwowa donoszą: Na stromej pochyłości w ul. Gródeckiej, z niezbadanej dotąd przyczyny począł wóz kolei elektrycznej nader szybko zjeżdżać, a jazda musiała być szybka, skoro zauważyli to w konie pasażerowie i ktoś zawołał: „Konie się spłoszyły!” „Nie, to hamulec pękł!” Wskazywano! Poczęło się tłoczyć ku wyjściu, kilku mężczyzn wyskoczyło, za ich przykładem poszły kobiety. W kilka sekund, za nim woźnica wóz zatrzymał, wszczął się okrzyk: dwie osoby, — ane krwią, leżały bezprzytomne na bruku. Wezwano telefonem pogotowie Tow. ratunkowego i poczęło kobiety trzeźwić. Pierwszą z nich, Małkę Braun, przyprowadzono do przytomności. Opatrzyło ją pogotowie Tow. ratunkowego, miała ranę na rękach i nogach. Drugą, która wyskoczyła w przeciwnym kierunku jazdy i z całą siłą uderzyła głową w bruk, nie można było otrzeźwić. Zajęli się nią lotosiści ludzie i prze nieśli do mieszkania p. Jana Robaka. Służba tramwajowa rozbiegła się po lekarzy których zjawilo się dwa równocześnie z pogotowiem ratunkowym, lecz tylko po to, by skonstatować śmierć, która nastąpiła natychmiast po fatalnym skoku, skutkiem rozbicia czaszki.

Brzeżany.

Proces przeciw 58 wieśniakom za pobicie żydów na jarmarku w Strzeliskach, powiatu bobreckiego rozpoczęł się w Brzeżanach. Sprawa ta była swego czasu poruszona w parlamencie. Do rozprawy, którą prowadzi radca Krynicki, powołano do 150 świadków. Oskarżonych broni adwokat Czajkowski. Przesłuchanie oskarżonych już ukończone. Żaden z nich do winy się nie pozuwa. Jak wiadomo bowiem, stanęli oni w obronie kobiety, której żydzi wydarli pieniądze, zdarli z niej ubranie i bili.

S. P. Liberat Zajackowski.

Liberat Zajackowski, prez. Tow. warszawski dziennikarzy polskich, zmarł nagle na udar serca we Lwowie, przeżywszy lat 59. Ze zmarłym schodził do grobu jedna z popularniejszych postaci naszego świata dziennikarskiego, zwłaszcza we wschodniej części kraju ś. p. Zajackowski był przed laty redaktorem naczelnym „Gazety Narodowej” i cieszył się przez długi szereg lat bardzo wydatnem, moralnem i materialnem poparciem ks. Adama Sapiechy. Zakończył też pismo humorystyczne „Szczutek”, które, zwłaszcza w ostatnich latach ubiegłego stulecia, posiadało rzeczywiste wpływy polityczne, tak iż ułarło się wówczas na bruku lwowskim twierdzenie, że „Szczutek” wali i robił ministrów”. Ś. p. Zajackowski kierował także działalnością polityczno-publicystyczną w latach późniejszych — ażkolwiek do redakcji żadnego z dzienników nie należał. Pamiętną była jego mowa na bankiecie jubileuszowym uczestników powstania z r. 1863, w której ze szczerą patriotyzmem wskazał na drugiego wroga (obok moskalki), którego zanadto tolerujemy, choć nas równie dotkliwie gnębi, mianowicie prusaka.

Trzęsienie ziemi w Galicji.

Kiedy przed kilku dniami doniosły telegramy o zauważonym trzęsieniu ziemi w Szczawnicy, w tym miejscu, ozy wiadomość ta nie polegała na pomyśle, ponieważ znikąd w okolicy trzęsienia nie było podobne. Tymczasem dr. Stanisław Elias Ra dziszewski pomiescił w „Kuryerze Lwowskim” list, w którym stwierdza, że trzęsienie ziemi było także w ziemi Spiskiej w okolicy Pienin.

W mieście Podolińcu było trzęsienie ziemi w nocy z dnia 24 października o godzinie 2 minut 20. Mieszkańcy przerażeni powybiegali z łóżek na ulice. Trzęsienie poprzedził głośny huk. Podobnie działo się: w Łomnicy Małej, Łomnicy Kruszkiej, w Toporcu, Drużbachach, Gniazdach i Haligowcach w Pienicach. Oprócz Szczawnicy uległy trzęsieniu ziemi terytoria Krościenka, Sromowców i Leśnicy.

Do Transwału.

Dzienniki donoszą: Od dłuższego czasu panuje w Szczakowej zwiększony ruch z powodu wielkich transportów koni z Rosyi, które idą do Transwału. Zakupnem koni trądni się firma wiedeńska Hauser.

Firma ta ogłosiła se wszystkich zbitych koni całe Węgry, a obecnie rozesłała agentów do Rosyi, którzy skupują na gwałt konie i odstawiają je do Szczakowej. Od kilku dni przychodzi do Szczakowej z Granicy po 30 i więcej wagonów koni.

W Szczakowej odpoczywają konie przez kilka dni, poczem wielkimi partiami odsyłane bywają do Fiumy, skąd znowu okrętami płyną do Afryki południowej.

Dnia 21 z. m. odeszło Szczakowej do Wiednia 6000 koni rosyjskich osobnym pociągami. Transport koni idą albo przez Granicę, Szczakowej, Trzebień i Wiednie albo też przez Podgórze-Płaszów, Oświęcim na Wiedeń do Rjeki. Dotąd przejechało przez Podgórze Płaszów około 150 wagonów koni; w każdym wagonie mieści się 9 do 12 koni. Ogółem, jak obliczają, przewieziono blisko 18 000 koni.

Nieurodzaj w Rosyi.

Wedle urzędowych danych, ogłoszonych świeżo przez rosyjskie ministerstwo rolnictwa, przedstawia się klęska nieurodzaju w Rosyi w ten sposób:

W ogóle biorąc, zbiór wszelkiego rodzaju zbóż w całej Rosyi jest mniej niż średni, w szczególności zaś zbiory we wschodniej i południowo-wschodniej Rosyi są niezadowolniające a miejscami nawet zupełnie złe. Żyto ozimże, — będące głównym produktem Rosyi, nie udało się wcale (niżej 50 procent średniego zbioru w 21 powiatach. Dalej w 65 powiatach dało od 50 do 75 procent, w 88 powiatach dało od 75 do 95 procentu średniego zbioru. Pszenica ozima wcale się nie udało w ziemi kozaków dońskich i w gubernii jakuterynowskiej. Zbiór, mniej niż średni, wykazują gubernie nadbaltyckie Królestwa Polskiego. W południowo-zachodniej Rosyi pszenica ozima udało się dobrze.

Zboża jare dały również zbiór niezadowolniający w ogóle. Szczegółe na wschodzie i południowym wschodzie Rosyi jest on zupełnie zły, a mianowicie co do pszenicy i owsa. Groch i hreczka dały także zbiór bardzo lichy, podobnie jak len i konopie.

Ziemniaki dały zbiór prawie średni miejscami, gdzie indziej niezadowolniający.

Wedle sprawozdań 7600 korespondentów ministerstwa rolnictwa, zebrano tego roku w Rosyi europejskiej i w Królestwie Polskiem: 1,100,895,000 pudów żyta (pud 40 lb.), — 551,747,000 pudów pszenicy, 536,624,000 pudów 304,289,000 pudów jęczmienia i 92,951,000 pudów prosa.

Przyczyną nieurodzaju, oprócz nieopomyślnych stosunków meteorologicznych, były także szkody wyrządzone w zasiewach przez kilka gatunków owadów i przez myszy.

Tak więc pokazuje się ostatecznie, że nieurodzaj w Rosyi przybrał groźne rozmiary.

Krwawe zapasy „sztundystów” moskiewskich sekciarzy.

Z Petersburga donoszą: We wsi Pawłowska, w gubernii charkowskiej, mieszkało około 50 rodzin sekciarzy, oficjalnie uznawanych za sztundystów. W celu zwałowania ich, zbudowano we wsi misyonarskie bractwo prawosławne specjalną cerkiew i szkołę. Przez pewien czas było wszystko w porządku. Sektanci żyli w zgodzie z sąsiadami prawosławnymi i nawet posyłały dzieci na naukę do nowej szkoły. Nagle w d. 16 (29) o 9 rano zebrało się 55 sektantów przed nowo zbudowaną cerkwią misyonarską i zaczęło do niej szturmować. Wybito szyby, wylamano drzwi i wewnątrz wszystko zniszczono ołtarz, chorągwie, i obrazy. Dokonawszy dzieła zniszczenia sztundysty ci się śpiewami skierowali się ku prawosławnej cerkwi parafialnej. Lecz prawosławni, uwiadomieni już o zaskłym wypadku, uzbrojeni w widły, drągi i kłonicie, wyruszyli naprzeciw i wkrótce nastąpił okrutny pogrom: po kilku minutach wszyscy sztundysty strasznie pobici leżeli na ziemi, trzech zaś liczono zabitych. Przybyły gubernator roz-

porządził się w ten sposób, że pobitych sztundystów aresztował.

Obecnie prowadzi śledztwo, które jest bardzo utrudnione przez to, że od samych aresztowanych nie wiele można się dowiedzieć: „My za prawdę... za prawdę... chcemy cierpieć za prawdę”, śpiewają „Chrystos woskres” i nie więcej.

Smutny los kobiety ze sławnej rodziny.

Z Nowego Yorku donoszą, że pani A. W. Fairchild, jedyna obecnie osoba pochodząca z przeszławniej rodziny Jerzego Washingtona, pierwszego prezydenta Stanów Zjednoczonych znajduje się w takiej nędzy, że w tych dniach oddana została do domu ubogich. Przez dwadzieścia lat niewiasta owa, która urodziła się wśród dostatków, utrzymywała się z miłosierdzia. Organizacyo Cór Amerykańskiej Rewolucyi opiekowała się nią od dawna. Pani Fairchild, która jest prawniczką Jana Augustyna Washingtona, brata pierwszego prezydenta rzeczypospolitej, — liczy obecnie 70 lat. Cierpienia i nędza stargwały jej siły cielesne i umysłowe. Staruszka od czasu do czasu dostaje napadu szaleństwa, policja więc, obawiając się, aby nieszczęśliwa nie zroziła sobie czego złego, oddała ją do domu ubogich.

Urząd Notaryalny.

Pan Konrad Schamberg, założyciel roku 1866, kancelaryj notaryalną z osobnym oddziałem dla Polaków a pod zaboru pruskiego, austriackiego i rosyjskiego. Tym oddziałem zaopatruje Notaryusz Ameisen, rodowity Polak, który się wyłącznie temu zawodowi poświęcił i jest pierwszym i jedynym polskim notaryuszem w Ameryce, który wskutek swego wybitnego wykształcenia w Pensylwańskim uniwersytecie zaszczycony został akademickim tytułem „bakkalaureus” praw. Urząd ten notaryalny wystawia pełnomocnictwa, kontrakty i t. d. zaopatrzone konsularną legalizacyą; przeprowadza intabulacje w sądach staro-krajowych; śledzi część spadkowe i inne wyzyski i udziela bezpłatnie rady w sprawach wojskowych. Tych, którzy sprawy swe chcą fachowo i z zupełną znajomością mieć załatwione, bez wahania zapewniamy, że to uczyni jedynie rodak:

ARTUR AMEISEN, Notaryusz.
527 Smithfield Str. Pittsburg, Pa.

FOUR-FOLD LINIMENT.

jest to Najlepszy Liniment na leczenie Reumatyzmu, Nerwicy, Ból Gardła, Zażalenie Piersi, Wywienienie, stłuszczenie i wszelkich Bolow. Przy użyciu trzeba go wierać aż się skóra zaczerwieni lub smarować miękką szmatką fanelową. Nie można go używać wewnętrznie. Płytacie o Four-Fold Liniment i nie bierzcie innego. Sprzedają go wszędzie. CENA 25 CENTOW.

GEO. ROSENTHAL,

SALUN I RESTAURACYA.

Wyborne napoje i cygara. Smaczne obiady i przekąski. Usługa grzeczna.

1815 PENN AVE., PITTSBURG, PA.

Hotel Reinhold

1521 PENN AVE
Max Reinhold, właściciel.
Cincinnati P.o.
Najlepsze Stare Wódki nasza specjalność.

Polski Skład Mięsa

M. Krotoszyński i P. Łozowski,
3545 BUTLER ST.

Najlepsze gatunki wieprzowiny i wołowiny. Świeże i wędzone mięsa. Najwyborniejsze Szyunki, Salcesony i prawdziwe polskie Kielbasy. Polacy popierające swoich.

RZETELNA WAGA. NIZKIE CENY.

K. Fifer,

Jedyny Polski Pogrzebowy w Pittsburgu i Okolicy.

Wynajmuje brzycki i powozy na wesela, chrzciny, pogrzeby i t. p.
2123 PENN AVE. PITTSBURG,
148 15ta ul. S. S.

R. MATUSZEWSKI,

Skład Rzeźniczy,
1909 PENN AVE. Pittsburg.
Mięso świeże i wędzone. Odbiera ob stanki na wesela, chrzciny i inne zabawy po cenach jakie są w hurtownych składach. Towar jak najlepszy

Fallers

Fotografista.
1207 CARSON ULICA
SOUTH SIDE.

Polecony przez Włb. ks. Miśkiewicz na parafii św. Wojciecha na S. S.

KALENDARZE ze Starego Kraju na Rok 1902.

Uniwersalny, Wielki I..... 75c
" II..... 75c
Powieściowy, duży..... 35c
Wszelchwiatowy, duży..... 35c
Do każdego Kalendarza są piękne kolorowe obrazy. Agentom i kupującym w wielkich ilościach odpustę 25c do 50c rabatu.

LEON M. WIECHECKI 2641 Penn Av
PITTSBURG, PA.
Jedyny Polski Skład Książek.

FABRYKANT I HURTOWNY DOSTAWCA Cygarów i Tobisów.
PAPIEROSY I TYTUŃ różnego gatunku.
Mam także Fajki i inne przybory palaczy po niskich cenach.
2637 PENN AVE.

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

POLSKA GROSERIA

ADAM WOZNIAK, właściciel.
No. 154 — 48 ul. Pittsburg, Pa.

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

POPIERAJCIE SWEGO!

Prosi Rodaków i Rodaczki zamieszkających w tej okolicy o poparcie w nowo założonym interesie. Sprowadziłem wielki zapas świeżych artykułów spożywczych. Towar mój najlepszego gatunku. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwie Polska. Waga rzetelna.

Dwie owe litery my ze swej stro-
ny odwołujemy sub conditione,
że pomimo to wszystko jednak
nie przyznajemy ostremu krytykowi
prawa do takiego zmasakrowania,
żywych i nieżywych, objętych kry-

— Niedawno w Pittsburgu za-
nordowano w nocy stróża nocnego

Również zapraszam braci Litwinów i Rusinów, abyśmy mogli wspólnie tę pamiątkę obchodzić. — W imieniu komitetu,
W. Wyszynski, sekr.

przed halę okazało się, że duża ta V
mala zamała jest na tak wielką lic-
bę ludzi, więc pewna część ludzi z
musiała odejść do domu. Hala była d
szczelnie przepełniona świętującą g
polską publicznością, a była ślicznie i

wszystkim którzy się do uświetnienia tego Obchodu przyczynili, należą się wszelkie uznanie, bo Obchody takie podnoszą ducha narodowego i wyrabiają nam dobrą oginię u nonnarodowców.

niu chorób najzastarza
Piszcie bez zwłoki a
wé własnym języku n

...a odpowiedź otrzymacie
...tychmiast.

POLACY W AMERYCE.

Z Hartford Conn.

Od p. Jana Kapinos z Hartford Connecticut dowiedzieliśmy się ze smutkiem, że tamże zmarł dnia 10 Listopada s. p. Stanisław Kapinos, znany człowiek, dobry Polak a od dłuższego czasu dzielną agent Wielkopolanina.

Agenturę naszego pisma objął po Niebożczyku brat jego p. Jan Kapinos, zamieszkały pod No. 20 Sheldon Ave. w Hartford Connecticut. Rodacy z tego miasta i okolicy niech oddają w sprawach naszego pisma udają się do pana Jana Kapinos który ma upoważnienie do zapisywania prenumeratów, do odbierania prenumeraty i do brania zamówień na druki, książki i wogóle do załatwiania także wszelkich spraw dotyczących naszej gazety.

Zarząd Wielkopolanina Pittsburg Pa. dnia 21 Listopada 1901 r.

S. P. Stanisław Kapinos.

Krewnym i znajomym donosimy z wielkim smutkiem, że d. 10 Listopada 1901 roku zmarł s. p. Stanisław Kapinos w m. Hartford w stanie Conn.

O westchnienie do Boga za jego duszę proszą strasiani i w żalu pogrzebi rodzice:

Marcin i Anna, i bracia: Józef, Piotr i Jan. Niech odpoczywa w pokoju!

Polak zastrzelony w Buffalo.

Dnia 20 Listopada jak donosi „Polak w Ameryce” i inne tamtejsze gazety. — policjant Redden zastrzelił młodego, 21 lat liczącego Polaka, nazwiskiem Józefa Tomczaka, na Ashley ul., w pobliżu Milburn, w Buffalo. Dotąd niewiadomo dokładnie, czy policjant działał w obronę własnego życia, czy też jak to się często dzieje, użył swego rewolweru bez dostatecznego powodu. Mieszkańcy Ashley ul. utrzymują, że policjant nadużył prawa.

Młody Tomczak, jak opowiada żyd Rosen, handlarz starym żelazem, zamieszkały na Ashley ul., przy torze kolei obwodowej, pokłócił się z nim i wyciągnął nóż z kieszeni, groził, że go zabije. Rosen zaważwał telefonem policję 11 rewiru i wkrótce zjawił się też policjant Redden w ubranu cywilnym. W koło domu Rosena zgromadziła się tymczasem gromada ludzi, przybyli pomiędzy innymi także rodzice Tomczaka, zam. pn. 128 Ashley ul., i gdy policjant Tomczaka zaarrestował i począł iść Ashley ulicą ku budce patrolowej, tłum ruszył za nim i groził policjantowi śmiercią, jeżeli nie puści Tomczaka.

Policjant wyjął wtedy rewolwer z kieszeni. Pomiędzy Milburn a Person ul. matka więźnia usiłowała wyrzucić policjantowi rewolwer z ręki, a równocześnie maż jej uderzył policjanta. Urzędnik puścił wtedy więźnia i uderzył na jego rodziców z patką. W tej chwili młody Tomczak, krzycząc, że pomocy ojca i matki, rzucił się ku policjantowi i już podniósł rękę, aby go uderzyć, gdy Redden obawiając się o swoje życie, wystrzelił z rewolweru i trafił Tomczaka w lewą pierś, powyżej serca. Tomczak padł krwią zbaczony na ziemię i umarł wkrótce w domu rodziców. Policjant tymczasem pobiegł na stację policyjną No. 11 i oddał się dobrowolnie w ręce kapłana.

Tak przedstawia katastrofę żyd Rosen i policja. Oczywiście policja weźmie stronę policjanta i będzie się starała go uniewinnić, lecz czy potrafi, to bardzo wątpliwe, ponieważ mnóstwo ludzi, którzy byli naoczniymi świadkami katastrofy, potępiają czyn policjanta i biorą otwarcie stronę zabitego.

Zwłoki Tomczaka zabrano do kostnicy miejskiej i koroner zarządził śledstwo.

Buffalo, N. Y.

— Pan Jan F. Lesniewski, były demokratyczny kandydat na superwizora 11ej wardy, rozpoczął na drodze prawnej starania, aby unieważnić wybór p. B. Dorasewicza. Pan Lesniewski żąda, aby z powodu zepsucia się podczas wyborów maszyn do głosowania głosy w pierwszym dystrykcie nie były wcale liczone. Sprawa ta przesłuchiwana będzie dziś po południu w sądzie najwyższym. (P. A.)

— Dwóch złodziei zakradło się onegdaj w nocy na hali Fillmore Ave., na której odbywała się właśnie zabawa, za scenę i skradło pięć paletotów i trzy kapelusze. Złodziei otworzyli następnie okno i spuścili się po drabinie ratunkowej na ulicę. Tu przydybał ich jednak policjant. Jeden ze złodziei, nazwiskiem Jan Siwkowski, ten właśnie, który niósł pod pachą skradzione rzeczy, został aresztowany, drugi zdołał zbiec.

Antigo, Wis.

Wydarzył się tu straszny wypadek zaprzęsieli niedzieli około godziny 5 wieczorem.

Żona Jana Sawickiego mieszkającego w wiosce Langlade położonej 24 mil od granic miasta, wyszedłszy do sąsiedzi pozostawiła w domu troje dzieci w wieku od 3 do 5 lat.

Podczas jej nieobecności dom zgorzał do szczytu, a razem z nim i dzieci. Matka z odległości otwierając drzwi przypatrywała się z rozpaczą widokowi, a gdy wróciła z wodą po którą poszła, dom dogorywał.

Po dzieciach znaleziono tylko zwęglone kości.

Sawicki pracował z drwalami w lesie oddalonym o kilka mil od jego domu. Sąsiedzi daleko mieszkający jeden od drugiego i jest trudno dowiedzieć się o bliższych szczegółach i w jaki sposób ogień powstał. (Dz. Milw.)

Sheandeah, Pa.

Zawiązał się tu w ostatnich czasach klub patriotyczny „Białego Orła”, do którego przystąpiło do tej pory 25 członków. Prezesem jest Wacław Wolak, sekretarzem W. Kiełbasa, kasyerem F. Buszek. Nowemu klubowi przyrzekł swoje poparcie miejscowy proboszcz Kominicki, oraz proboszcz z Mahanoy City, ks. Oleśński. Niektórzy powiadają że obcy proboszcz nie ma prawa popierać takich organizacji. Według tych panów czynić dobrze wolno tylko niektórym ludziom. Logika prosta jak obręcz! (Górniki)

Milwaukee, Wis.

Fryderyk Nowakowski przy pracy w Pabst & downi znalazł śmierć na miejscu spadłszy wczoraj z wysokości 70 stop. Nowakowski o 12 minut 20 wsiadł na elewator, chcąc się udać na jedno z wyższych pięter budynku. Gdy elewator znalazł się na równi z powierzchnią żądanego piętra Nowakowski zeskoczył na korytarz, lecz stracił równowagę i runął na dół klatki elewatora z wysokości 70 stop. Gdy nieszcześliwego podniesiono był bez życia, zlamawszy sobie kark.

Nowakowski liczył lat 45 i mieszkał 1210 National ave. Ciało odwieziono do kłostnicy. Należał do Building Laborers International Protective Union. (K. P.)

Brillon, Ill.

Gdy Adolf Nowak z wielką pompą poprzedzony przez orkiestrę instrumentów dętych prowadził do kościoła pannę Maryannę Łyjakiel, szeryf przybliżył się do niego i oświadczył mu, że musi ceremonie przerwać gdyż jego była kochanka Marta Giedekka wytoczyła mu proces o niedotrzymanie przyrzeczenia.

Później dołano sprawę załatwić a muzyka ponownie ruszyła do kościoła gdzie panna Giedekka z bólem serca była świadkiem ślubu swej rywalki. Po ślubie niezawodnie rozpocznie się proces sądowy.

Procesował się z parafią i rozumie się: przegrął.

„Kurier Polski” podaje że niejaki Felix Rogowski zaskarżył parafię św. Wincentego w Milwaukee o 750 dolarów „odszkodowania” (?) za to że kazano mu wyjść z ławki podczas nabożeństwa w Lutym, w roku 1900. Proces trwał aż dotąd a dnia 21go bieżącego miesiąca ostatecznie się ukończył.

Rogowski zeznawał, że do kościoła chodził od 1. lipca 1897 roku i płacił zawsze z dołu po upływie roku. Ostatni raz zapłacił w styczniu roku 1900 za rok 1899. W niedzielę, 22. lutego, 1900 roku podczas nabożeństwa zbliżył się do niego jeden z urzędników parafialnych i zażądał, by opuścił ławkę, gdyż za nią nie zapłacił. Rogowski zastanowił się do tego żądania, niechęć awantury, lecz skutkiem tego został narzucony na śmiech i kpiny i żąda odszkodowania.

Adwokat Goński brniący parafii wykazał, że na posiedzeniu władzy parafialnej zostało uchwaleniem, by za ławki w kościele płacono z góry i że uchwała ta była ogłoszona z amboną. Rogowski nie miał się z ławki nie wyrzucał, tylko zażądano od niego, by opuścił ławkę, za którą nie zapłacił i zajął jedno z wolnych ławek w tyle. Sędzia Elliott po wysłuchaniu oskarżonego i kilku zaświadków kłótnie przyznał słuszność parafii i twierdząc, że komitet jej ma prawo ustanawiać przepisy co do wynajęcia ławek w kościele i skargę Rogowskiego jako niesłuszną odrzucił.

Milwaukee, Wisconsin.

Silny huk eksplozji w jednym z pieców przy lejarni w Bay View przejął trwogą robotników pracujących w okolicy.

Skutkiem eksplozji Michał Marciniak zamieszkały pn. 1079 Czar-ta avenue i Stanisław Chiński zamieszkały pn. 1048 ulica Garden, odnieśli dosyć bolesne poparzenia na twarzy i rękach. Jak donoszą u-

rzędnicy kompanii Illinois Central eksplozja nie uczyniła wielkiej szkody, lecz trzeba będzie zamknąć walcownie przez dłuższy czas dla porobienia reperacji.

Dr. Butcheror został powołany do walcowni i zaopatrzył rany Marciniaka i Chińskiego i odesłał ich do domu. (Kur. P.)

Niezależny „Biskop” Kamiński skazany w sądzie.

O skazaniu niezależnego „biskopa” Kamińskiego w Buffalo donosi Polak w Amer. z dn. 21go b. m. co następuje:

W dniu dzisiejszym zakończył się proces pani Joanny Pawłowskiej przeciw niezależnemu eparchowi Stefanowi Kamińskiemu o pobicie i niebezpieczne uszkodzenie ciała. Proces trwał kilka dni. Jego niezależna kancelaria została skazaną na zapłacenie \$1,500 tytułem odszkodowania pani Pawłowskiej tudzież na zapłacenie wszystkich kosztów sądowych. Jeżeli eparch nie zapłaci dobrowolnie, to szeryf postara się o to.

Proces pani Pawłowskiej prowadził adwokat Bartholomew.

Przy sposobności tego procesu eparch Kamiński nawiązał się innego i to o obrzędy honori i oszczerstwo. Gdy bowiem w poniedziałek wychodziły ze sądu panie Szymczak, Jasińska i Lubecka, świadkowie pani Pawłowskiej, rozsierdzone eparch zwrócił się na ulicy takimi słowami, których tutaj powtórzyć nie możemy, a którychby nie użył nawet najgorszy ulicznik.

Rozumie się, że zelżone Polki nie darują brutalowi zniewagi i przypominają mu w sądzie, że nie wolno jest szarpać honoru bliźnich i to publicznie na ulicy. Takiego to „biskopa” mają niezależni. Czy was nie wstyd za niego?

Detroit, Mich.

Józef Przybysz, salunista zamieszkały pod nr. 771 przy St. Aubin ave. strzelił i na miejscu zabił swą teściową. Smutny ten wypadek zdarzył się przypadkowo.

Żona Przybysza jest w ciągłej obawie przed rabusiami. Zeszłego tygodnia na żądanie swej żony Przybysz wziął rewolwer pod poduszkę. W parę dni później, w nocy wstała teściowa jego. Żona usłyszała, że ktoś chodzi po pokoju obudziła męża. — Ten spytał się — „kto tam?” a gdy teściowa zaraz nie odpowiedziała, Przybysz strzelił i zabił ją na miejscu, nie wiedząc z kim ma do czynienia. Widząc po myśli oboje z żoną udali się na stację policyjną i opowiedzieli o zaszłym wypadku. Przybysza aresztowano. Śledztwo policyj potwierdza zeznanie Przybysza.

Z Ashton, Nebraska.

Od naszego tamtejszego korespondenta odebrałszy korespondencję długą, napisaną długim wierszem. Ponieważ wiersz są ciekawy, więc choć z zasady rymować nie umiemy, — tym razem zrobiliśmy wyjątek, a skróciwszy cokolwiek korespondencję i ogładziliśmy wiersz o ile możności i czas pozwoli, — umieszczamy wierszową korespondencję poniżej:

Hej Ashton'ie, sławne miasto, Słysz daleko w świat! W tobie postęp, przemysł kwitnie, Już od kilku lat! W takim mieście, to zamieszkać! Każdy byłby rad! By tylko robić [dolar]!

Hura! Hura! tu w Ashtonie żyć! Byzniesista być i duży grosz zbierać! Lecz trza mieć dobre towary.

Ci Ashtonscy byzniesiści To poczywaj lud: Każdy drapie, każdy skrobie Bierze na się trud Zaskakuje, załatuje Kręci że, aż cud! By tylko robić dolar! Hura! Hura! i t. d. Lecz trza mieć dobre towary!

Jamrog Tomasz, pierwszy z rzędu Zabięgiwym był, A handlował i pracował Z ciałych swoich sił. Mądrze zarządził (czasem zbłądził) Lecz jak mógł się wyl, By tylko robić dolar! Hura! hura! i t. d. Lecz zawsze miał dobre towary!

Pan Badura żądną miarą Nie chce mu się dać! Różne sprzęty sprowadzając, By od niego brać. Nie pomoże święty Boże! Ty rólniku płać! Bo on chce robić dolar! Hura! hura! i t. d. A ma on dobre towary!

Stach Gałczyński, salunista, Na trunkach się zna, Smaczne piwa, dobre wódki I cygary ma Nie da wypić on zawiele, Bo uciecowa ma, A jednak robi dolar! Hura! hura! i t. d. Choć dają pełne miary!

A pan majster od kowadła: Nasz poczywaj Zak

Młotkiem kuje, przyklepuje Na popрек i wspan! Wciąż przemysła i rozmyśla Uwagając jak: By liczne zrobić dollari Hura hura! i t. d. Lecz trzeba wytrzymać żary Stary Fejler handlarz był! No i owiec też, Choć kulawy, jednak żwawy I zwinny jak jeź (?!) Nadskakuje a rachuje Reszcie bracie wiesz. . . . . By tylko robić dolar! Hura! hura! tu w Ashtonie Kupcem był! Możliwość łatwo przysięść do grosza I fortunę zbierać Lecz przytem trza mieć dwie [miary].

Garzka Andrzej, dzielny Polak Oraz dobry człek; Ogrodnictwa i rolnictwa Oddawał się rzek! W swym salonie tu w Ashtonie Chce być cały wiek By tylko robić dolar! Hura! hura! i t. d. Lecz trzeba dolewać miary.

Także Mavel, amerykan Znanym w mieście mąż, Oczy żywe migotliwe Biegają mu wciąż; Medytując, plany kuje, Pokręcając wąż, Jakby to robić dolar! Hura! hura! i t. d. A trzyma dobre towary

Konkln także z swą familią Ma się tu nie źle Na towarach i żywności Duży pieniąż różnie! Bez odmowy drób domowy Każdy jemu sile By tylko robić dolar!

Nasz kotodziej sobie chodzi Jak Asztoński król Bo ludziska zwoją z blizka I z dalekich pól Koła, wozy do naprawy By na chleb i sól Mógł Bez robić dolar! Hura! hura! i t. d.

Kiszki, Szynki i Kielbasy Tutaj dobres! Przyprawiane tak, że same Do gardła się drą; Wyrabia je rzeźnik Szestak Własną ręką swą Każdą po toku do miary I ma ztąd grube dollari.

Dunkar, Agent gromochronów I ogniowych strat, Swą zręcznością i zdolnością W podziw wprawiał świat. Jest szafarzem i Poczciarzem, Trzyma miłą skład I robi grube dollari!

Gdy ci Bracie w starej chacie Niebezpiecznie spać, Radzcie o od Oszendyja (?) Nowe drzewo brać Za dziurawe i koślawe Jak za dobre płać, — Bo on chce robić dolar I palić dobre cygary.

Michał Polski (ten z Loup City) Tutaj przeszedł rok, Co na banku od poranku Siedzi późno w zmrok, Piszcz, ślęczy, zmyśla dręczy, Choć se psuje wzrok, By tylko robić dolar!

Doktor Howard, fizyk tegi I nie żaden tchórz, Wyższe szkoły i mozoły Wszystkie przeszedł już; Leczy wodą nową modą I herbatą z róż.

Robi też masie na smary A na tem mnogie dollari.

Golbroda Korzeliusz (?) Co swą sztukę zna, On do noży i do biżytywy Wielką zdolność ma Cyrulika, grosernika Także rolę gra Goli brody dla urody I robi dolar!

Pan Kwiatkowski tu bez troski Cafe spędza dnie Chodząc, licząc, po ulicy Posiadłości swe: Spekuluje, ryzykuje Uda się, lub nie Zrobić obfite dollari

By wieść spokojnie wiek stary? Stary Smoeler, ten eo dawniej Bank tu w Ashton miał, I handluje dollarami Bogaczem się stał, Onby jeszcze w naszym mieście Ze sto lat żyć chciał, By więcej zrobić dolarów.

Jeden dawny salunista Dzisiaj dźwiga młot Skry się sypią, ogień pryska Z czoła spływa pot To Jezewski, wiarus stary Co opuścił Wschód, By tutaj robić dolar!

Francje jak, roku tego Na salon się dał Więc ci życzym zuch miły Byś nam długo trwał Byś nam szerze W pełnej mierze

Zawsze z czubem łaj! Za nasze twarde dollari! Nasz konował głowę suszy

WIEK SPECYALISTOW.

NABRZMIENIE ŻYŁ ŁECZĘ W

5

DNIACH

Zatrucie Krwi wyleczę w 90 DNIACH.

W każdej profesji i nauce specjalność wielkie oddaje przysługi. Jedynie specjalista poznać może dobrze choroby, których leczeniem jedynie się zajmuje. Taki poznać chorobę i najlepsze na nią lekarstwa, a wszelkie jego doświadczenie i znane mu sposoby czynią go panem choroby. Na jakikolwiek gdy cierpienie choroba, szukać porady i pomocy u specjalisty. Jeśli wzrok was zszawkuje, idziecie do okulisty, jeśli słuch uśnie idziecie do lekarza chorób usnych; jeśli żab nie daje wam pokoju, idziecie do dentysty; jeśli macie febrę lub gorączkę, szukajcie porady u waszego stalego lekarza ci w tych razach więcej wam pomoże niż ja, bo ja się tem nie zajmuję. Lecz jeśli cierpicie na poważną, niebezpieczną chorobę, pochodzącą z systemu, jeżeli cierpicie na

Nabrzmienie żył, Obstrukcję moczową, Nerwowość i Zanieczyszczenie Krwi, albo inne podobne choroby, — wtedy nie leciecie się jakimś specjalistą, pasami, próbkami i różnymi elektrycznymi kombinacjami, lecz piszcie do mnie, opiszcie swą chorobę a najlepiej przyslijcie do mnie do ofisu a ja w sumiennie zeznaminię za darmo. Te choroby mężczyźni to moja specjalność. Te choroby ja tam i leczę od 23 lat i doszedłem w leczeniu ich do doskonałości.

VERICOCELE LECZE W 5 DNIACH.

Nabrzmienie żył, spowodowane czemkolwiek bądź jest niebezpieczną chorobą. Ciężko ta choroba i nysielich, powoduje nerwowość, i jeżeli nie wyleczona, powoduje utratę sił. Jeżeli cierpicie, przyslijcie a ja wam wytlumaczę nowy sposób leczenia. Nie zdziwicie się, że ja w 12 miesiącach wyleczyłem z tej choroby 700 osób. Osoby oddające się leczeniu mnie, czują się lepiej po pierwszym traktowaniu. Znaki choroby i nikną i znowu.

OBSTRUKCJE MOCZOWE LECZE W 20 DNIACH.

Nie robi różnicy jak długo cierpicie, możemy was wyleczyć bez bólu, bez kłajania lub przebijania. Nie traćcie nadziei, gdy inni lekarze orzekli waszą chorobę nieuleczalną, ty wam gwarantujemy zupełne wyleczenie w oznaczonym czasie. Moja metoda jest zupełnie nową i nieznaną innym lekarzom. Mój sposób leczenia odświeża i goli kanały moczowe, czyści i goti pęcherz i nerki, wzmacnia osłabione organy spowodowane przez nieustanną upływ. Moje lekarstwa wzmacniają wszystkie części ciała.

ZANIECZYSZCZENIE KRWI LECZE W 90 DNIACH.

Zanieczyszczona krew jest przyczyną wszystkich innych chorób, dla tego też nazywam je krwiową chorobą. Może być chorobą dziedziczną lub nabytą. Gdy nabyta jest ta choroba, załóżmy się o w Wytrzeźwienie, Świąt. Najlepiej nie w kościele, czy w łóżku, iestawmy znaczki kołory miedzianego porcelany ciele, Wytrzeźwienie w łóżku, bożę gadość, są ułogi żyły, Wytrzeźwienie w łóżku, a w kościele, całe ciało napuchnie. Jeżeli cierpicie na jakąkolwiek z wyżej wymienionych chorób, przyslijcie natychmiast do mnie po poradę. Ja wam poradę w najniebezpieczniejszym czasie. Mój sposób leczenia wszystkich chorób jest nieszkodliwy i i tego wam zupełnie wyleczę. Nad leczeniem tych chorób praktykowałem całe moje życie. Metoda użyta przezemnie jest zupełnie nową i nieszkodliwą w Ameryce i Europie. Nie zawiera w sobie żadnych trujących domieszek. Lekarstwo przezemnie sporządzone robi z was nowych ludzi, wyczerpie cały system i przywróci wam życie przyjemne.

NERWOWOŚĆ LECZE W 90 DNIACH.

Mężczyźni, przypominajcie sobie sobie nierów, w którym świecie byli młodzi i wytrzymali. Siły was osłabły, wkrótce i żyć przestaniecie jeżeli nie uczynicie odpowiednich kroków, aby zapobiedz nerwowości. Nie traćcie czasu. Z tą chorobą nie można żartować. Jeżeli za długo czekać będziecie, trudno będzie wyleczyć. Raz wyleczni, nigdy cierpieć nie będziecie na nerwowość, która was okradła z wszelkich przyjemności tego świata. Moja metoda przywróci wam utraconą moc i uczyni was wesołym człowiekiem.

KORESPONDENCYE.

Największą część chorób, mogą być wyleczone skutecznie w do-jedną wyżyta byłaby wyszczuplona, lecz jeżeli nie jest moż-żebnem to opisać cała choroba dokładnie, nie wystydzie się, gdyż każdy swe zdrowie szanować powinien. Lekarze mają jechy choroby przykre do traktowania niech przjdą po poradę do mnie. Nie żądam nic za prywatne porady, i każdemu pacjentowi dam kontrakt prawny, że wykonam co obiecam.

Prywatne listy adresujecie: **D. J. VAN VELSOR**, Business Manager. 642 Penn Ave. Pittsburg, Pa

Porada w Polskim Języku za Darmo.

Dr. Kanes Specialists Co.

642 PENN AVE.

PITTSBURG, PA.

GODZINĄ OFISOWE 9-9.

(NAPRZECIW KOŚCIOŁA.)

NIEDZIELE 10-4.

Cały dzień i noc;

Ów taskawca, koński znawca

Pan Stanisław Goc

Myśląc sobie, w leń się skrobie

Jak mied pracy moco,

I mnogie zrobić dollari

No i Blumer, stangret miejski

Nie wyrósł na kpa

Bardzo silnych do pociągu

Parę mułów ma;

Znosząc znoje tak we troje

Robią co się da,

Wozą przeróżne towary

I robią dobre dollari.

Hura! hura! Hura! hura! Tu w Ash-

[tonie żyć]

Byzniesista być!

Można zrobić wnet majątek

Dużo grosza zbie!

Korespondencye.

Carnegie, Pa., 24 Listopada 1901.

Szan. Red. Wielkopolanina!

Towarzystwo tutejsze polskie:

Gwardya św. Marcina No. 2 przy-

stąpiło do wspólnej Spowiedzi i

Komunii święt w dzień swego Pa-

trona, św. Marcina. Na Mszę też

stawili się wszyscy Rycerze w uni-

formach i odznakach kościelnych.

Po Mszy też zebrał się wszyscy

na halę parafialną i tam Prezydent

przemówił do Braci o Polskim Do-

mu Sierd ożyli Ochronce w Pitts-

burgu [Emmsworth] i zachęcił do

poparcia czynnego tej pięknej tak

potrzebnej i pożytecznej instytucji.

Poczem przystąpiono do składki i

zebrano \$3.46 która to składka zo-

stała oddaną na ręce Wiel. Ks. C.

Tomaszewskiego.

Gwardzistom dziękuję za ich

chętną ofiarę. Bóg zapłać!

Towarzystwo nasze pięknie się

rozwija bo choć dopiero istnieje

rok i pół to już liczy 75 członków i

bardzo pięknie się prowadzi i rzą-

dzi. Z uszanowaniem,

Michał Delinata,

Prezydent Gwardyi św. Marcina.

Od Redakcyi: Warci są pochwa-

ły Szanowni Rodacy w Carnegie,

że mają takie piękne Towarzystwa.

Towarzystwu Gwardya św. Marci-

na: Szczęść Boże! Oby wkrótce li-

czyło ze dwadzieście członków i ówi-

czyło Braci w cnotcie rycerskiej i

obywatelekiej! — Tylko prosimy

aby pan Sekretarz lepiej pamiętał o

korespondencyach co się tyczy To-

warzystwa, — bo jak dotąd, to ja-

koś niebardzo się z tem uwijał,

gdyż jak widzimy, to aż sam Pre-

STARA BAŚŃ.

Opowiadanie o starodawnych czasach w Polsce z przed tysiąca lat.

Napisana przez: J. I. KRASZEWSKIEGO.

(Ciąg dalszy).

— Nie na wieczność tam idziesz, rzekł cicho, jak będzie pora, skiniemy na cię, powrócisz. . . . . Nauczysz się tam wiele, napatrzysz, dowiesz, bo cię się strzedz nie będą. Na Kupię na koladę do mnie ci pozwolę. . . . . a od Stółba do nas nie kraj świata!

I poglaskał go po głowie. . . . . ale Samborowi, mimo tych obietnic, ciężko na sercu było.

— Mój ojcie, szeptał tęskno, co ty każesz ja muszę. Ale ja tu tak, jak wolny byłem, tam idę na pęta i pod grozę. U was wszyscy dziećmi, tam wszyscy niewolnikami. Gorzki to chleb co go w pętach jeść potrzeba.

Wiesz jakby skarg tych słuchać nie chciał, nie odpowiedział na nie.

— Patrz a ucz się, powtarzał, zapamiętaj wszystko. Nam się ztamtąd wszystkim niewola gotuje, jeśli o sobie nie pomyślimy. A kto z was wie, co się w tem wilczem dole praży? Żaden z kmieciów nie ma tam swojego. Ja tam twoje oczy posyłam za moje. Kneź, sroga bestja, ale pokłony lubi, bij mu je, zszeszysz łaski, nie będą się tać przed tobą. Piją a po pijanemu wygadają co u trzeźwego na myśli.

Stary szeptał coraz ciszej, kiedy niekiedy chłopaka bijąc po ramieniu. . . . . ten stał z głową zwieszoną, zachmurzony, księżyc już się był podniósł w górę i świecił w rzece odbity, gdy po długiej rozmowie się rozeszli. Sambor jak wkuty na podwórku pozostał, oparty o wrota. Psy przyszyły mu się łasic do ręki, poglaskał je. Słuchał śpiewu słowików i klekotania żab, i hukania bąka na błotach, jakby chciał sobie w pamięć wrazić tę piękną muzykę nocną puszczy, którą nierychło znowu usłyszeć się spodziewał.

Sen go nie brał, siadł na kłodzie i przesiedział noc całą do dnia.

Już się we dworze niewiasty ruszać zaczęły, gdy parobczak poszedł obchodzić zagrodę ku tylnym wrotom, jakby się tam kogo spotkać spodziewał.

Jaga wyszła na przód i pospieszyła ku niemu.

— Samborze, mój miły, nie trwóż się i nie tęsknij, powrócisz. Ale sama łzę fartuchem otarła. W tem przez drzwi wpół otwarte pokazała się Dziwa, która w rękach trzymając kosy, zadumana plotła je po mału. Spojrzała na chłopaka i smutnie mu się uśmiechnęła.

— Co ty tak stoisz pcnury? rzekła powoli głosem jakimś spokojnym a jak śpiew przeciągłym, co tobie? Nie wstydzi ci mieć strach w sercu? a żyć w oczach? Nie każdemu dano siedzieć w chacie i spoczywać; różne losy, różne dole. Dobrej myśli bądź. Czasem ja widzę, widzę daleko, widzę jasno, czasem ja jutro odgadnę. . . . . Nie smuć się Sambor. Złogo ci się nie stanie.

— Szkoda mi was porzucić, rzekł chłopak. . . . . a tęskno będzie.

— I nam za wami! rzekła Jaga.

— Nam za wami! powtórzyła Dziwa, a no, wy do nas wróćcie.

— Kiedy? zapytał Sambor.

Dziwa puściła z rąk włosy, oczy utopiła w ziemię, całą jej postać przybrała uroczysty wyraz i poczęła mówić z wolna, nie patrząc wa chłopca.

— Wróćcie, wróćcie, gdy nad Gapiem łuna stanie, trupy popłyną po jeziorze. . . . . Kneź stary z lasu wyjedzie, nowe przyjdzie panowanie, gdy popioły wiatr rozwieje, kiedy krucy się nasyca, kiedy bartnik zbierze pszczoły. Kiedy zrab nowy postawią nad Lednicą jeziora. Powróćcie, zdrowi cali. . . . . z jasnym mieczem, z jasnem czołem.

Coraz ciszej mówiąc, zamilkła, podniosła oczy na stojącego przed sobą Sambora i rękami obierała śląc mu pożegnanie, z uśmiechem, jakby oprzytomniała nagle, chwyciła rozpuszczone kosy, wbiegła do chaty i drzwi zatrzasknęła za sobą.

IV.

Poranek w Zagrodzie.

Wszystko się już budziło po szopach i oborach. . . . . parobcy szli wypędzać stada. . . . . dziewczęta czerpały wodę u studni. Smerda ze swoimi wstawał napędzając do drogi, Hengo chłopca ślał do wodopoju, na ognisku stare sługi rozpały ogień. Wiesz, który sen miał lekki, z siernięgą na plecy zarzuconą, wyszedł o kiju obejrzał naprzód, jaki też dzień obiecywał.

Niebo nad rankiem szare chmury okrył, od strony tylko wschodu rumieniały się one, a choć wiatru nie było czuć na ziemi, górą obłoki pędziły żywo wyprzedzając się i kłębiąc. Na białych stały gęste opary, poruszały się, to bledniejąc, to szarejąc. Rosa kropiła, biała, okrywała trawy i szklilo się na zielonych liściach młodych. W szopie słychać było beczące owce, na pastwiskach rżące konie, u brzegu mruczącą rzekę i jeszcze zadowolonego wieźniowanego słowa.

Dwa kruki z zachodu zwolna ciągnąc, zatrzymały się nad chałupą i poleciały dalej leniwo. . . . . Stary obejrzał się za siebie i pokiwiał głową.

Ślugi z szopy włożyły świeżo udojone mleko kobyłę. W izbie stał już znów ceber piwa i placki dla gości, aby o głodzie ze dworu nie wyjechali. Na ławie Wiesz zawczasu położył niedźwiedzią skórę, której mu było żal, ale Smerdzie ją trzeba było dać, aby zły woli nie miał, i nie skarżył przed panem. Sambor posłuszny już węzełek swój na drogę wiązał, skórznie ozuwał i mocno około nóg sznurował. . . . . Proce i łuk nałożył na siebie, toporek u pasa uwieszał. Smutnoż mu było! A przecież, młody pocieszał się trochę, że na białym świecie dużo zobaczy. . . . . więcej za jeden dzień; niż w zagrodzie na życie całe.

I żał mu było wszystkich, bo ku chacie spoglądał, ale oprócz starej Jagi, która mu kołacz do torby przyniosła, nie zobaczył już nikogo. Parobcy tylko na szyi się wieszali.

Smerdowi towarzysze, on sam i Hengo i gospodarz stary, zebrał się około ogniska. Wszyscy jęchać spieszyli, bo się im zdało, że deszcz lunie prędko, tak głośnie ciągnęły chmury, tylko Wiesz spokojny rzezył, iż słońcebo rozpogodzi.

Niemiec nie zdawał się frasować wcale, że go zabierano do kneziowego grodu, szedł jakby po dobrej woli, choć oczy towarzyszców chciwie się na jego sakwy zwracały. Milczący Gerda więcej nadeń był strwożony, i z tego nikt się słowa nie mógł dopytać.

Śmieli się z niego wszyscy, palcami wytykając: „Niemy!” (z tego powstała nazwa „niemieć”).

Po dobrej chwili najadł się i napiwszy się, ruszyli wszyscy do koni. Sambor starem do nóg padł, ale ten skinąwszy tylko odprawił odprawił go sucho. Konia mu z domu nie dawano — musiał więc pieszo zdążyć za drugimi.

Droga do Kruszwicy, stolicy Książęcia Popiela.

Smerda ruszył przodem, za nim czterej jego towarzysze, o koło których szedł nowozacieny z głową spuszczoną, dalej Hengo z chłopakiem. Tak wyciągnęli za wrota i brzegiem rzeki się kierując, wkrótce znikli w zaroślach, z oczów starem Wieszowi. Sambor obejrzał się, nie dojrzał już nic, tylko słup dymu nad zagrodą, wzbijający się ku górze.

Jak przepowiedział stary, tak się stało, mały tylko jak rora deszczyk przekropił, zapachniały ponim brzozy, niebo się jasne z za szarych zaczęło ukazywać obłoków. Cała chmur na wala zbila się na zachodzie, nad głowami podróżnych wyjaśniło się i blade słońce wyjrzało z za przejrzystych rąbków, jak obłubienica, gdy się z pościeli podnosi. Podróżni jechali w milczeniu. Konie ich same prawie torowały sobie drogę, choć znaku jej żadnego nie było.

Smerda jadąc drzemał, spali też na koniach, choć ciągle się budząc jego towarzysze, Hengo tylko i Sambor czuwal.

Jadąc to samymi rzeki brzegiem, to się spinając nieco ku górze, łąkami naprzemiany i gąszczami, które konie łamały, liście w pyski chwytały, posuwali się dalej coraz milej. Tuż na prawo stały lasy ciemne, podszyte, szeroko zwieszając gałęzie.

Gdzieniedzie z tych głębi puszczy, gniły strumień, trawą i mechami obrosły dobywał się szewrać i ciekł do rzeki wązkim korytem.

Czwierć dnia tak już upłynęło, gdy na pagórku ujrzeli kamień wielki, a dokoła jego pomniejsze ustawione, jakby na straży. Niekóre z nich już były w ziemię zapadły, na innych mech siwy porastał. . . . . Stary, zgarbiony człek, z kijem białym, około kamienia się przechadzał. Było to pastre uroczysto, gdzie niegdys składano ofiary. . . . . Stary, około kamienia stanawszy, ręce wyciągnął, coś mruczał i ziele jakieś nań rzucił. Lecz w prędko go z oczów stracił.

Dalej sypana mogiła wysoka stała u brzegu, cała darnią porośła, u dołu zarzucona zielonemi gałęziami. Tu każdy, ulamawszy więc po drodze, rzucił ją wymijając, Hengo tylko, choć patrzył ciekawie, wstrzymał się od tej ofiary.

— Co to za mogiła? zapytał Sambor.

— Leszkową się zowie, odparł chłopak. Tu kneź stary, broniąc wrogowi przejścia rzeki, strzelał rażony zginął. Wojsko się rzuciło, najezdźnika rozbiło, a panu swemu po garści rzucając ziemi, mogiłę uśpowało. . . . . Pod mogiłą skarby wielkie być mają, których duchy pilnują. Raz w rok w kupale otwiera się mogiła i może wnieść po skarby kto chce, a brać ile mu się podoba; ale musi spieszyć z powrotem, bo gdy kury zapieją, zamyka się mogiła i nie jeden już w niej pozostał.

Samborowi ze smutku na baśń się zebrało, mówił więc, jak jeden cheiwy skarbów parobek, podkraść się nocą kupadwą pod mogiłę, jak w nią wszedł, znalazł gmachy wielkie, cudne izby pełne złota, i jak coraz idąc dalej, nieopatrzyl się, aż kury zapiały. . . . . I rok go cały nie było. . . . . Dopiero gdy się znowu otwierał, wyszedł z niej żywy, ale niemy, gdyż duchy mu usta zamknęły, aby ich tajemnic nie zdradził.

Dalej kraj było widać, ludzi i szysy nieco, w prawo i lewo po gajach dymiło się w chłyznach, nad rzeką spotykali gęsto wygasłe ogniska i końskich kopyt ślady. . . . . Tu i owdzie leżała kość biała. . . . .

Około południa stanęli w dębnie zielonej, gdzie i pasza dla koni była obfita i woda blisko, dla wypoczynku. Tu zasiadłszy, wszyscy pokładli się w cieniu, a kto co miał spożywał. Sambor dobył pośladki kołacza Jagi, popatrzał nań, i schował, głodnym być wolał, niż go stracić. . . . . był to kołacz domowy!

Słońce jak wczoraj, dopiekało, najmniejszy prawie powiew wiatru, nie ochłodził skwaru. Na okół znowu nie więcej widać nie było, j-no lasy i gęstwiny, łąki i moczary. Gdzieniedzie w kotlinie leżało jezioro jasne, lśniące jak oko, zdające się przylgądać krajowi, nad niem jak rżęsy sterczyły trzciny, i jak brwi pasy lasów stały.

W pół dnia wszystko nawet ptastwo ucichło, bieczały tylko konie i polatywały baki, milczenie wielkie do snu kołysało Smerda drzemał, Hengo brwi ścisnąwszy coś rachować się zdawał, gdy Sambor w dali głośno ludzki posłyszał.

Nie widać było nikogo, uszu jednak dołatawało śpiewanie powolne, które się coraz zbliżało. Cichy to był i słumiony śpiew, drżącym nucony głosem, samemu sobie, brzęk jakby poruszanych strun, mu towarzyszył. Słów jeszcze nie mogło pochwycić ucho, ale nuta była żałosa, grobowa, smętna.

Wszyscy ciekawie oczy zwrócili ku brzegowi rzeki, z kądem się głos dobywał zdawał.

Stary Gęslarz.

Dołem, wybrz-żem piaszczystym, szedł starzec ślepy, mały chłopak go prowadził. Włókł się zwolna, w rękę trzymał gęśle po strunach jej przebiegając ręką drzącą. Smerda, który się przebudził, ujrzałszy go z góry, zawołał.

— Bywaj tu, stary.

Ślepiec się zatrzymał, zwolna głowę podniósł, i oczy białe, krwawymi obwiedzione powiekami.

— Bywaj tu stary, chodź, spoczni, powtórzył Smerda. . . . . placka przełaniemy z tobą i posłuchamy pieśni. Śpiewak struny przebiegać zaczął palcami, ale pieśń się przerwała. Stanął, myślał chwilę, potem chłopcu dał znak kijem i ku wzgórzom iść zaczął.

— Dokąd idziesz stary? zapytał Smerda.

— Albo wiem? po świecie. . . . . rzekł osłepły. . . . . z pieśniami idę on chaty do chaty.

To mówiąc, miejsce na którym stał, począł kijem obmacywać i ostrożnie osuwał się na ziemię. Gęśle złożywszy na kolanach, dumął. Pomileczawszy nieco, jakby życie jego pieśnią być musiało, jakby mu ona nie wylęwając się z piersi, nabrzmiwała w nich, jakby mu była tchnieniem. . . . . bez którego ostatec się nie mógł, niezrozumiale, cicho, sam sobie nuć zaczął.

[Ciąg dalszy nastąpi.]

Specjalista od Chorób Męzkich.

Ja nie wszystkie choroby podejmuję się leczyć ale wyleczę zawsze te których leczenia się podejmuję.

Jeśli cierpisz na chorobę właściwą męskiemu, lub jeśli zostałeś zawiązany przez kogo który nie umiał cię wyleczyć stale i na dobre to przyjdź do mnie a pomówimy sobie o tem poufnie. Ja wytknę ci Mój System Leczenia wyalenry przyznanie i wydoskonalony w drugim przeciągu czasu mojej praktyki leczenia chorób męzkich, którą zajmuję się całe moje życie. Ja nie używam wleczu żadnych pasów, specyfików, próbek za darmo, żadnych elektryczno-medycznych kombinacji, któremi nie można wyleczyć chorób właściwych męskiemu. Moja nauka i doświadczenie, sumienie i moje imię nie pozwalają na użycie tych sposobów. Jeśli mnie odwieziesz, to ja za darmo wyczerpię cię i dam uczciwą radę. Jeśli choroba twoja jest nieuleczalna, to ci otworzę po prostu abyś nie był dłużny nacigany przez niesumiennej znachorów co to podejmują się leczyć wszystkie choroby. Jeśli obawiasz się, że mogą cię wyleczyć to ci zapewnię stałe wyleczenie i dam piseną gwarancję, że ci zwroć pieniądze, gdybym ci nie mógł wyleczyć. Nie nie biorę za lek gdyż to się wlicza w cenę umówionej zapłaty za leczenie i zawsze naprzód dowiesz się, ile całe twoje leczenie będzie kosztowało. Żadnych fałszywych obietnic ci nie dam, lecz spełnię co obiecane.

Varicelle. Żyły nabrzmięte, podobne w dotknięciu do dżdżownic, przyprowadzą człowieka w końcu u utratę siły męskiej i sprawną jego męską rufę. Ja to leczę bez użycia noża i jestem jedynym lekarzem w mieście, który to skutecznie umie przeprowadzić. Mogę podać setki nazwisk pacjentów, których z tegoż szwili uleczyłem a których inni t. z. specjaliści uleczyć nie mogli.

Przyjmuję tylko nieleczalne choroby. Reumatyzm. Ostre i chroniczne we wszelkich jego objawach: zgrubiałe i zeszytowane stawy, reumatyzm męskich lumbago, rwanie w kościach zmniejszają się przy moim leczeniu od razu i w krótkim czasie zupełnie giną.

Zakaźne zatrucie krwi jest chorobą systematyczną bardzo częstą, często nabytą niewiadomo jak. Oznaką tej choroby pierwszą jest ranka, ból w kościach, krosty w ustach i w gardle, później po całym ciele, wypadanie włosów itp. Chociaż inni nie poradzieli cię z tego wyleczyć, — ja cię wyleczę moim sposobem najlepszym. Nie używam do tego ani merkurysu ani jodu i to ci zapewnię, że kości zostaną zdrowe i nie nadpsute.

Oslabienie sił spowodowane bywa nieumiarowaniem w młodym wieku. Ja cię wyleczę bez względu na to, jak dawno cierpisz lub jak jesteś stary.

Upijany wstrzymuję na stałe w ciągu 10 do 15 dni.

Rychle, Stale i Pewne Wyleczenie we wszelkich wypadkach.

Choroby Pęcherza i Nerek pochodzą zwykle z zapalenia sąsiednich narządów. Jeśli masz ból w krzyżu i nad biodrami, jeśli spać nie możesz spokojnie z powodu powyższych słabości moczowych a drudzy cię nie mogli wyleczyć przyjdź do mnie, a ja cię ulecę bo to moja długoletnia specjalność dawno znana.

Chorobę prostatyczną napotykamy najczęściej u ludzi starszych i ta udręcza im życie. Mój system wyleczy takich od razu. Nie cierpiej dłużej, lecz przyjdź do mnie a ja, was wyleczę. Mam setki świadectw od ludzi tak przeżmnie wyleczonych.

Struktura zupełnie lub częściowo podejmuje się wyleczyć, choć inni nie mogli. Mój system leczy bez bólu i bez nóża lub operacji — a leży na stałe.

Nabrzmięte leczę w kilku dniach i skutecznie i stałe.

Rany ropiczne nawet zadawane wyleczę moim systemem od razu.

PISZCIE

Jeśli nie możecie sami do mnie przybyć. Wszelkie listy utrzymuję w tajemnicy. Chociaż inni nie poradzi cię z tego wyleczyć, — ja cię wyleczę moim sposobem najlepszym. Nie używam do tego ani merkurysu ani jodu i to ci zapewnię, że kości zostaną zdrowe i nie nadpsute.

Godziny Ofisowe:

w dni powszednie: od 9ej do 5ej i od 6ej do 8 wieczorem.

W niedzielę od 10 do 4 po południu.

Porada Darmo.

DR. R. H. M. MACKENZIE, M. D. 626 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

Drugie piętro na froncie.

JOS. ISRAEL, Hurtowny Skład Win, Wodek i Likierow, importowanych i krajowych.

Piwo w sgdach i butelkach odwozimy do domów na żądanie.

2913 Penn Avenue.

J. Walger, ...2638 Penn ave.... HURTOWNY SKŁAD WÓDEK Win i Likierow. Znakomite świeże piwo z browarów Wainwrights i Iron City. Popierające przyjaciół Polaków.

Ofis otwarty w dzień i w noc.

TELEPHONE: BELL AT ring 4 P. A. 8.

Michael Wall,

Pogrzebowy i Balzamownik.

Eight Avenue, HOMESTEAD PENN.A.

Najpiękniejsze powozy w mieście

Ignacy Górecki.

Pierwszorządna Grosernia i Skład Rzeźnicki.

Kiełbasy, kisielki swego wyrobu po najniższej cenie. Najlepsze gatunki artykułów spożywczych.

Przyjdziecie a przekonacie się.

2005 PENN AVE

R. W. RAMSDEN,

PLUMBER.

Wyrabia pompy i tem podobne narzędzia, zakłada rury wodociągowe i gazowe.

1900 PENN AVENUE. PITTSBURG, PA.

JOZ. GRABOWSKI,

Salonu i Restauracji.

Posiada najwyśmienitsze Wina i Likier. Ciepłe przekąski o ranu. Obiady w każdą porę. Popierające swego.

2708 PENN AVENUE.

MEBLE.

Największy i najlepszy wybór mebli w mieście. Wielki zapas

Prezentów

Gwiazdkowych

BIURA, SZAFY DO KSIĄZEK, KRZESŁA DO OZYTEŁK, SZAFY DO PORCELANY, KRESENSE I ROZCIĄGANE STOŁY.

GARNITURY SYPALNIOWE RÓŻNEGO GATUNKU, PARLOROWE I ROZCIĄGANE STOŁY.

WYBORZE PO ZNIŻONYCH CENACH.

Przyjdziecie i przekonacie się, że my wszystkim zadowolimy.

W. F. Eichenlaub,

3501-03 Butler Str. Pittsburg, Pa.

And. Ratajowski

i Karol Reinka

POGRZEBOWI.

3038 Brereton Ave. 13. Ward

W nagłej potrzebie udajcie się do: Mc GARR Bros. 2642 Penn Ave.

Komu Wierzyć?

KOGO SŁUCHAC?

Wierzyć Tylko Dowodom!

Łatwowność jest omamieniem!

Znajdują się często ogłoszenia takich doktorów, których celem jest osiągnąć uwagę łatwownych ludzi. Wielu takich ogłasza się za słynnych lekarzy i oświadczają, że poradzą wszystkie wyleczyć choroby, ale to są tylko bałamuctwa obrachowane na łatwowność ludzką. Nie wszystko złoto co się świeci i nie trzeba wierzyć każdemu ogłoszeniu, lecz wprzód przekonać się, kto się głosi.

Tylko taki doktor wyleczy was potrafi, który dobrze i osobiście chorobę rozpozna. Pamiętajcie o tem i skorzystajcie z naszej rady a jeśliście chorzy, to przyjdźcie do znanych dobrze lekarzy: HOME MEDICAL CO., 406 GRANT ST., PITTSBURG, PA., gdzie zawsze znajdziecie dobrego, starokrajowego lekarza, z którym się możecie rozmówić w swoim rodzinnym języku, a który zawsze jest gotów udzielić wam rady i razie choroby.

Home Medical Co., czyli Krajowa Lekarska Spółka leczy wszystkie wyleczalne choroby z lepszym rezultatem niż jakikolwiek inny doktor i w bardzo krótkim czasie, — stosownie do choroby.

Home Medical Co., posiada swą własną, we wszystko zaopatrzoną aptekę, w której dostacie możecie wszelkiego rodzaju importowane lekarstwa, bo my nie czynimy żadnego humbugu z naszymi lekarstwami.

Naszą specjalnością jest leczenie sekretnych chorób męzkich i kobiet, a wszelkie transakcje nasze są sekretne i poufne.

Coś za coś a nie za nic, — mówi przysłowie.

Ludzie którzy u nas się wyleczyli, w naszej Home Medical Co., nie przyszliby osobiście dziękować lub listownie naszej Spółce Lekarskiej, gdyby się nie byli przekonali, że dobrodziejstwo zdrowia otrzymali od naszych lekarzy. Z nader licznych świadectw i podziękowań przytaczamy tu kilka.

Home Medical Co. — Niżej podpisany, oznajmiam wam, iż dzięki Bogu czuję się dobrze. Od czasu, gdym począł używać wasze lekarstwo, zcziałem o 15 funtów. Proszę was przysłać mi więcej tego samego lekarstwa, gdyż tylko to lekarstwo może mnie przy życiu utrzymać, dziękuję wam za lekarstwo i pozostaję

Z szacunkiem Jan Bobko, Marquette, Mich.

Szanowni Lekarze! — Donoszę wam, iż ręka moja jest zupełnie wyleczona. Nikt by nie uwierzył, że tę rękę będę mógł używać do pracy, doktorzy straszili mnie amputowaniem ręki, co by się też było stało, gdybym się był oddał ich kuracji. Ręka moja była okropnie potłuczona przez żelazo które na nią spadło. Panom zawiadzęcam moje życie, gdyż wyście mnie ulżyli cierpienia, i zasiałam wam serdeczne dzięki.

Jan Horák, Allegheny, Pa.

Kochany Doktorze! — Proszę mi przysłać jeszcze jedną butelkę tego samego lekarstwa. Wasze leki pomagają mi bardzo i nie chcę przestać ich używania, dopóki się zupełnie nie wyleczę. Obecnie czuję się o wiele zdrowszym. Dziękuję wam za pomoc lekarską i za leki.

Jan Kowalski, Ford City, Pa.

Do Panów Lekarzy, Home Medical Co. — Z łaskawością mam oznajmiam, że jestem zupełnie wyleczony. Kiedy napomnę o okropnej chorobie na którą cierpiełem i że w niej mnie wyleczyliście, to nie umiem znaleźć dosyć słów na podziękowanie i nie wiem jak wam się odwdziżyć. Za to starać się będę jak najwięcej polecać waszą Spółkę Lekarską każdemu, kto potrzebuje lekarskiej pomocy. Jan Cacko, Passaic, N. J.

Szanowni Doktorowie! — Czuję, że to jest moja powinnością za wiadomości Was, choć późno, że dzięki Wam, jestem zupełnie wyleczony. Cierpiełem okropnie na reumatyzm, nie mogłem znaleźć ulgi i musiałem długo czasu leżeć w szpitalu. Przysłać muszę, że tylko za waszą pomocą się wyleczyłem i to w krótkim czasie, — za co składam wam najserdeczniejsze podziękowanie. Wasze będę polecać każdemu.

Michał L. Bolejicki, Braddock, Pa.

Możemy pokazać bardzo wiele podobnych listów każdemu, kto by chciał widzieć. Przekonajcie się sami o prawdziwości ogłoszenia. Jeśli usłuchacie naszej rady, to nie tylko, że uniknie

LUTER W DRODZE DO NARZECZONEJ. PRZEZ BOLANDENA.

CIEKAWA POWIEŚĆ

opisująca, — jakim rzeczywiście był ów osławiony odstępną od prawdziwego Kościoła.

(Ciąg dalszy.)

O tak, jeszcze więcej! Daje nawet cesarzowi to, co jest Boskiego! I powiedział Erfenstein z ironią. Brzydka robota swoje, kościół państwowy, rzucasz szulerem pod nogi swawoli książąt; wszetecznicy swej kaze oddawać przysięgi, jakich książęta żądają. Zupełnie jest to ślusznie.

Taka niewolnica nie podniesie się nigdy w wielkim gniewie, aby wskazać wyuzdanym książętom, czego chcą przysiężnikami. Nie winnie odechnięta niewiasta nie znalazła nigdy opieki w szlacheckim kościele Lutera przeciw okrucieństwu książęcych małżonków. Chętnie uginam kolana przed świętą władzą kościoła nawet wtenczas, gdy z nieba woła zemsty na tych, co zuchwale grzeszą przeciw sprawiedliwości i prawu Bożemu. — Nie sztyd, przyjacielu, z potęgi słów papieżskich!

Właśnie papież uczynił naród nasz wielkim i mocnym przez onego ducha jednoci, która moenym węzłem złączyła wszystkich. Lutera trucienna rozsądzająca zerwie ten węzeł jednoci i rzuci państwo na zgubę.

O czemuż przychodzi mi na pamięć ona myśl strasna o rozdrożeniu w państwie, hańbie i sromocie! Naród nasz, pierwszy w świecie, ma się sam rozdzierać w kawały, osłabiony ma być pokłony lotom; — nie na, odarty z potęgi i godności więcej przemawia w radzie narodów! Niech będą przekleści wszyscy, których zabieg szatańskie kopię grób naszemu narodowi i gotują mu hańbę!

Niech będzie praktyka mniach, którego bezbożna prawica sieje zło niezgody na ziemi niemieckiej! Tak mówił Erfenstein z wyrazem strasznego bólu i gniewu. Prawicę groźnie wyciągnął, oko pałało, twarz się rozogniła, a gdy skończył, głowa opadła mu na piersi, usta drgały kurczowo, a w oczach łzy zabłyśły.

Hrabia ujął dr cą prawie Siegfrieda. Widocznie wzruszyli go ogniste słowa, bo natychmiast powiedział:

— Czesnik moje tylko otrzyma pomoc.

Dokończ twego zwycięstwa, mój przyjacielu, zerwij związki z reformatorem.

Niepodobna, przyrzekłem mu, że tu może oczekiwać swej oblubienicy.

Niech sobie czeka! I na to dałem mu słowo, że wolno mu w ułożonej dyspacji z Dominikiem dowodzić prawdziwej nauki swej.

„Cóż to zrobił!”

Czegoż chcesz więcej? Nie czyniś nie wedle nauki Lutera, bądź opiekunem klasztoru w Schoenfeld, jak byłeś dotąd.

Hrabia zastanowił się.

Czyż mają znieważać imię twoje i powtarzać, że hrabia Werner jest drapieżek klasztorów, łupieżek kościołów, burzycielem pobożnych zakładów i instytucji ojców?

Ale czyż ledę mógł utrzymać klasztor? zauważył Werner. Jeśli jutro nadciągnie dziesięć tysięcy chłopów, czyż przeszkodzą rabunkowi z małą moją garstką?

Do tego nie przyjdzie! Nim dwa tygodnie miną, będą chłopci na głowę pobici. Jeno daj słowo twoje, słowo na uspokojenie moje, że odrzucasz wszelką myśl zaboru klasztoru.

Werner nie spieszył z odpowiedzią. Widocznie sprzeciwiało się to żądanie tajemnym jego zamiarom.

Podczas, gdy przemysłiwiał, jakby się wywinął, stanął przy nich Koppe, ku niejowej radości hrabiego.

Pozwólcie słusze waszemu zanieś prośbę! mówił Koppe błagalnie, klanając się nisko, i przybiegając pokorną bardzo postawą.

Bardzo chętnie, Bernardzie, czyż zaraz?

Jeśli wolno powiedzieć, — to zaraz!

„Darujesz Siegfriedzie!” mówił Werner i odszedł z balkonu.

Czegoś sobie życzyłeś? pytał hrabia, gdy weszli do komnaty.

Pan zamku uśmiechnął się, bo niestety nie był wolny od pychy. Koppe dopatrzył uśmiechu, jeszcze bardziej się skłonił, przybierając min bardzo nieszczęśliwego.

Czy cię jakie nieszczęście spotkało, Bernardzie? Spodziewam się, że moi goście nie doznają żadnej przykrości!

Gościnność wasza znanemu całemu państwu, najlaskawszy Panie, choćby tu mógł doznać nieprzyjemności!

Wielki reformator nie bez myśli wybrał dawną siedzibę hrabiów na miejsce spotkania się z narzeczoną, bo tu Karol Wielki, potężny Rudobrody i inni cesarze doznali owej gościnności.

Werner pogłaskał brodę, zapewne aby ukryć uczucie, które w nim wzbudzało dobrze wyrachowane pooblestwo.

A jednak najlaskawszy Panie, któżby uwierzył? i Koppe rozplakał się prawie; jeden z waszych obraził ciężko gościa waszego Lutera.

Cóż?

Maż, który od waszej zależny łaski, obraził go mocno.

Kto taki, powiedz?

Dominik, Karmelita!

Dominik! — i coż zrobił? i Werner ochłonął z gniewu na imię Karmelity.

Wczoraj, jak wiecie, spotkaliśmy go nad jeziorem. I tam, — podstępna mowa nakłonił narzeczoną waszego gościa do ucieczki. Tak długo ją namawiał, aż mimo mych łez i prośb postanowiła z nim uciec do Schoenfeld.

I przez to stał się dom wasz dla sławnego reformatora miejscem tajemnych łez i ciężkiej boleści, — a przecież spodziewała się, że w waszym domu najpiękniejszych dozna chwil życia.

Ale jakże mógł Dominik tego się dopuścić? Jak mogła Katarzyna Bora tak się dać uwieść?

Najlaskawszy Panie, takie samo pytanie sobie zadałem, — jak się to stać mogło?

Ale się stało. Serce kobiety stało się, zmienne, łatwo się da poruszyć.

Dominik, to przebiegły człowiek, piękniemi słówkami, dowcipnie użyty groźba, piekłem i potępieniem wiecznym, potrafił nastrożyć dawniejszą zakonnicę do klasztoru.

I czego chcesz od niego?

Hrabio, skróćcie boleść ciężką waszego gościa! Rozkażcie siłą wyrwać z klasztoru uwiedzoną narzeczoną, zanim głębiej dostanie się w sieć przebiegłego zakonnika.

Siłą? Po nie uchodzi! Zakonnicy gwałtem wyrwać z klasztoru? Za taki uczynek czeka banicja i kłatwa!

Koppe dotąd schyłony podniósł się i patrzył zdziwiony na hrabiego, jak gdyby chciał powiedzieć: a ciebie co obchodzi kościół i państwo? Wzgardź obydwojma!

Nie tajne były hrabiemu skutki takiego uczynek. Prześnił się, co byłby stanął po stronie reformatora i dałby być poznac, że ustąpi wszelkie względy, którą go dotąd wstrzymywały od zniesienia klasztoru.

Ze Koppe właśnie do tego zdążył ani mu przez myśl nie przeszło.

Pocóż koniecznie używać gwałtu! odeszła się hrabia po krótkim namyśle.

Tego wcale nie potrzebował. Dominikowi dał poznać, że ustąpi, aby natychmiast wydał mu narzeczoną.

Sługom waszym, najlaskawszy Panie, był by takie życzenie świętym rozkazem!

Każdy głosiciel nowej nauki czułby się szczęśliwym, gdyby mógł wypelniać wolę opiekuna. Właśnie na ten polega stawa luterskiej kościoła, że w pokorze unia się i służy tym, którzy się nim najlepiej opiekują.

Ale ten Dominik nie pogardził waszą wolą, i nie podniesie dumnej głowy przeciw wam?

Ani myślę o tem! odpowiedział hrabia głosem, w którym groźba przebiegała. Natychmiast poszła do klasztoru.

Przystąpił do drzwi, które się właśnie otwierały. Herman wszedł z chłopcem, który trzymał w ręku zapieczetowany list i z otwartą karteczką.

Dziwny postaniec przychodzi do domu naszego ojca! — mówił Herman, podając hrabiemu cwa karteczkę.

Werner zapiął się, czytając pismo. Prawą rękę przyłożył do ust, lewą trzymał karteczkę, z której nie mógł oderwać wzroku.

Tak będzie, jak powiedziałem, Bernardzie! zwrócił się do Koppego, dając mu znać, że ma opuścić komnatę.

Koppe skłonił się prawie aż do ziemi, i cofając się do drzwi powtarzał westchnienie pokłony, aż wreszcie hrabia z chłopcem poczęł rozmawiać.

Skoro tylko Koppe wyszedł z drzwi, wyprostował się, rozsiadł się sztycheru i tryumfując, a zdążył do komnaty, w której reformator przebywał, mówił sam do siebie:

Hrabia już nasz, — narzeczoną naszą, klasztor nasz i Karmelita nasz.

Obudwu ostatnich dyabeł wzięcie. Oby tylko mnich nie chciał wypelniać woli hrabiego!

Wszedł zaraz potem do mieszkania Lutera.

Zalutnik.

Dałem ci rozkaz abys dom mój mijał,

Bo styśzałeś, jakem ci otwarcie powiedział:

Moje dziecko nie dla ciebie! Shakespeare.

Kto ci wręczył tę kartkę, chłopcze? pytał hrabia.

Jakiś pan nieznamy!

Gdzieś go spotkał, — jak wyglądał?

Siedział na kamieniu w dolinie, pytał dokąd idę, a potem dał mi tę kartkę.

Dziwna zaprawdę wiadomość! mówił Werner, a patrząc w pismo czytał:

Strzeżcie się, panie! Wnet na was kolej! coż to znaczy?

Chłopi szukają się na nas, zagadnął Herman.

Czy to był chłop, zakonnik, czy szlachcizna?

Na chłopca nie wyglądał, odpowiedział chłopiec. Ani zakonnikiem nie był, bo miał długi miecz przy boku i róg nadzwyczaj bardzo piękny.

A na czapce piękne pióra, kaftan zielony i czarny, złoty, czerwony i złoty.

Może to próżne strachy, mówił Werner.

A to co?

Otworzył zapieczetowane drugie pismo.

Ah, — od Karmelity!

Zaraz możesz mu dać na to odpowiedź.

Czegoż chce?

Wykup za rycerza pewnego z Hunsfelds.

Chłopi, pisze, schwytali go.

Wczorajem mus się odbyć dysputa — spodziewam się, że Lutera pokona, bo inaczej!

Wigę zebrał znowu. Ile dać wykupu, nie pisze!

Każdej chwili spodziewa się z powrotem posłańca wysłanego do obozu chłopów, odpowiedział na to Herman.

Powiedz cieżgodnemu ojcu, mów — hrabia, stając przed chłopcem, — że jeszcze dziś dam mu znać, co myślę uczynić.

A to dla ciebie, tegiz ciebie chłopak, sądzisz o ludziach z piór, czapek i rogów.

Przy tych słowach dał mu srebrny pieniążek, i kazał mu odejść.

Wesły chłopiec, ucieczony srebrnikiem, opuścił zamek, którego właścicielowi wszystkie skarby tyle nie sprawiły radości, ile jemu otrzymane podarek.

Prędko znalazł się w dolinie. Z tego, co widział, osądził, że kartka którą zaniósł musiała być wielkiej wagi, dla tego z daleka już patrzył, czy na kamieniu jeszcze siedzi ten sam człowiek, który mu kartkę wręczył.

Skoro go zobaczył zwolnił biegu, nieznajomy zaś natychmiast powstał i biegnąc ku chłopcu, żywo go pytał:

Oddałeś karteczkę?

Oddałem, Panie!

A hrabia co mówił?

Że to może prośbę strachy.

Próżne strachy?

Że też nigdy nie zważamy na przestrogi!

Nie wiesz ty, chłopcze, czy jacy obcy goście nie przybyli wczoraj do klasztoru?

Co dzień przychodzą wiele do nas obcych.

Idźcieba odzwierne często pełnia aż do uduśnienia, tyle nabiera się głodnych po chleb i na gorącą polewkę.

Sam jestem sierotą, nie należę do klasztoru, a przecież mogę tam pozość, aż nie urosnę i nie będę umiał zapracować sobie na własny chleb.

Dzielnym z ciebie chłopiec! — Nie przybyła wczoraj do klasztoru jaka szlachcizna? pytał go nieznajomy dalei.

Panie, co to jest szlachcizna?

Nieznajomy uśmiechnął się.

Trudno ci to wyjaśnić, mój synku! Światem dla ciebie spokojny klasztor, ni znasz rozmaritnych słów i godności wśród ludzi, o które nie jeden przez całe życie się ubie — i patrzył chwilę w ziemię.

Chłopiec stał przed nim, wpatrując się w smętne jego oblicze.

(Ciąg dalszy nastąpi).

DOM SW. JOZEFA

18 Greenwich Str. New York.

Dom św. Józefa przyjmuje polskich i litewskich emigrantów, przybywających do Ameryki lub odjeżdżających do Europy, oraz opiekuję się nimi aż do przybycia na miejsce ich dążeń. I tak n. p. wstawia się za emigrantami przed władzą emigracyjną — chroni ich przed wydzikawcami — wskazuje im drogę, wyszukuje pracę, udziela rady, zwraca uwagę na niebezpieczeństwa — pośredniczy przy zakupie kart okrętowych, biletów kolejowych, wysyła lub wymienia pieniądze — odprowadza ich na dworce kolejowe i okrętowe — prowadzi z nimi korespondencje w sprawach Domu podróży itp.

Wewnętrzny zarząd i gospodarstwo w Domu św. Józefa prowadzi Wł. Siostry Felicyjki, które z wszelką pieczołowitością zajmują się emigrantami.

Domem św. Józefa kieruje i zarządza Towarzystwo św. Józefa opieki nad emigrantami przez swego przedstawiciela, którym jest Ks. S. J. Nowak.

Pod informację, dotyczącą Domu św. Józefa i podróży, udac się trzeba do: Rev. S. J. Nowak, 18 Greenwich Str., New York, N. Y.

Wszelkie ofiary na Dom św. Józefa uprasza się przesyłać pod adresem: Rev. S. J. Nowak, 647 E. 166th St. New York N. Y. — który laskawych ofiarodawców natychmiast kwitować będzie z odbioru laskawych.

Hotel Ryan.
DOBRE PIWO, WINA,
WÓDKI I CYGARA.

PRZEKĄSKI na każde zawołanie. Polacy powinni popierać tylko tych którzy nas popierają.

2417 PENN AVE.,
Pittsburg, Pa.

JAN KŁOSEK,
kaleka, członek Unii św. Józefa, z grupy leż, założył

Grosernia
na 47ej i Plummer ul.

Prosi radaków zamieszkałych w tej okolicy o poparcie w nowozałożonym interesie. Towar jak najwiedzy. Ceny umiarkowane. Usługa grzeczna, prawdziwa polska.

WAGA RZETELNA.

THOS. McCAFFREY
Notariusz Publiczny.

Zabierając od ognia w najlepszych kompaniach po najniższych cenach. Wydzierżawia i sprzedaje domy i loty na łatwe spłaty. W tym interesie 16 lat.

3509 BUTLER ST. PITTSBURG, PA.
— Obie telefon. Ofis otwarty od 7 rano do 6:30 wiecz. W Soboty otwarty od 9ej godz. wiecz.

Strzeżcie Sie
przed kaszlami i zaziębieniami
możnej pory. Jeśli zaniębano i
kaszlecie, natychmiast użyć
ciepłego chłopców.

SEVERY BALSAM
NA PŁUCA

stanowi niezawodny środek na
leczenie kaszli, zaziębienia i
kaszle pory. Uśmierza irytację
i zapalenie i pozostawia organa
zdrowymi i normalnymi stanio.

SEVERY OLEJ
ŚW. GOTHARDA

wszystkie wam przyniesie. Rzeczywiście idealny to „miment.”

W. F. SLIVER.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Polskich agentów wszędzie potrzeba.

Na sprzedaż u wszystkich piekarni

Antoni Budczynski
GROSERNIA.

2834 PENN AVE. PITTSBURG.

Mam na składzie wielki zapas świeżego towaru. Sprzedaję po umiarkowanych cenach.

ŚWIEŻE JAJA I MASŁO
otrzymuję dziennie.

RZETELNA WAGA.

Alex. E. Goss,
ADWOKAT.

431 Fifth Ave.
LEADER BUILDING, PITTSBURG, PA.

Praktykuje we wszystkich sądach kryminalnych i cywilnych.

Przyjacieli Polaków.

W. Stefanowicz,
2812 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

Salun i Restauracya.

Chcesz się napić dobrych trunków i najeść się dobrze — udaj się do dobrze znanego obywatela.

Usługa prawdziwa Polska.

Kolektowanie długów — Ubezpieczenia

Sam'l F. Kerr,
Sędzia Pokoju,

Złaziła Polacy drugiego dystryktu

Złaziła wszelkie sprawy prawne.

W. J. JACK, konstabel.

F. S. SONNEFELD, Polski konstabel.

3550 Butler St. Pittsburg.

Telephone Fisk 236.

POLSKI ADWOKAT

I. L. ARONSON,
Praktykuje w cywilnym i kryminalnym sądzie.

ADWOKAT I PRAWNIK.

518 - 520 Fourth Ave. Pittsburg.

Telephones: Bel. 1193, P. A. 1481

Jedyny adwokat w mieście mówiący po polsku

ADAM PALUKATIS
— właściciel —

POLSKO - LITWISKIEGO HOTELU.

2214 FORBES ST.

Najlepsze piwo w mieście. Wina i wódki krajowe i zagraniczne. Najlepsze przekąski dostać możecie w każdym czasie. Usługa grzeczna.

EUROPEJSKY LEKARZE SPECYALISCI,

European Medical Specialists

806 PENN AVE., PITTSBURG, PA.
Pierwsze Piętro. Telephone P. & A. 2226

GODZINY PRZYJĘCIA:
Od 9ej rano do 8ej wieczorem. W Niedziele od 9ej do 4ej.

Doskonałość w praktyce lekarskiej może osiągnąć tylko taki lekarz który większą część życia poświęcił praktycznym doświadczeniom

Nasze doświadczenie — praktyczne datuje od lat już piętnastu i to w największych szpitalach Europejskich.

Jesteśmy lekarzami dyplomowanymi w Berlinie, Wiedniu i w Warszawskich akademiach medycznych. Mamy także dyplomy upoważniające nas do praktykowania w każdym Staie tegoż kraju.

Ponieważ leczymy tysiące chorych tak w starym kraju, jak i tutaj z najlepszym skutkiem, jesteśmy przyzwyczajeni i w możności leczenia i leczyć wszelkie choroby, jakim podlega ciało człowieka.

Cóż! Czy ośmielicie wasze? Czy chcielibyście zdrowi być ciągle, dopóki żyjecie? Czy nie myślicie, że lepiej jest nie czekać aż

dlugo! — A zatem nie ośmielacie się z przyjeściem do nas, aby leczyć się z doktorów, którzy znają i rozumieją waszą mowę i którzy po bratersku z wami współczują w waszych dolegliwościach.

Oslabieni Mężczyźni

Jeżeli cierpicie na jaką chorobę spowodowaną przez niewiedomość, nierozwagę lub zarządzenie, jeśli was zwodzono i narażono na wydatki tak, że wzmianka o lekarzach was wzbura, WTEDY WŁAŚNIE CHECemy POMÓC! Prawny kontrakt wystawimy pacjentowi, aby miał czas nas trzymać.

Chorych w mieście lub po za miastem odwiedzamy.

LECZYMY I UZDRAWIAMY
Katar, Dychawice, Neuralgia, Bicie Serca, Choroby żołądka, Reumatyzm, Kobiece Siabosci, Bezsenność, Paraliż, Skrofule, Suchoty w pęcherzu, Choroby Wątroby, Puchliny, Choroby Kiszki, Ruptury i Hemoroidy.

Ze szczególnością troskliwość leczymy Choroby Skorne i Sekretne Choroby Obojga Płci.

Także choroby Dziecięce, Pęcherza Nerek, Apopleksję i tancie św. Wita

Zapłać za poradę bardzo umiarkowaną, lekarstwa darmo, które przygotowujemy sami a sprowadzamy je z Europy.

Czyś Chory?
udaj się do

Dr. C. Hill,

3325 PENN AVE.
PITTSBURG, PA.

Za niewielką opłatą leczę skutecznie i trwałe wszelkie emisie które podkopują życie człowieka.

Strykturę leczę moim wyjątkowym sposobem.

Leczę upływ, które niszczą zdrowie i życie moralnie i fizycznie.

Wszystko to powstrzymuję od razu. Chorobę Gleet leczę bez pomocy mineralnych lekarstw.

Usuwać zatrucie krwi.

Jeśli macie bolące usta, wypadają wam włosy, macie ból w kościach, wyrzuty, bolące gardło to przychodźcie natychmiast.

Dr. Richter sławny w świecie
"KOTWICZNY"
PAIN EXPELLER.
 Wywołany przez wszystkich, który go używał.
 Jedno z licznych świadectw lekarskich:
 New York, d. 30 Października 1897.
 Nader mi przyjemnie,
 że mogę polecić całej Publiczności Dr. Richtera znane kompozycje KOTWICZNY PAIN EXPELLER na usmierzanie i wyleczenie Reumatyzmu, Neuralgii i innych cierpień z dźmiewającym skutkiem używaniem takowego na wyspie Kuby i pozwalając sobie zauważyć, że zawsze mam ze sobą butelkę takowego i nie chciałbym bez niej pozostać.
 Dr. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.
 Prawdziwy jedynie z ochronną marką "Kotwiczny".
 Ścieżka i dot. w wszystkich aptekach lub u Dr. Richtera & Co., 215 Pearl St., New York.

Z Pittsburga i Okolicy.

Zima!

Zima naprawdę!

Śnieg przuszył cały dzień we Wto rek i mroził już się czuć dawał.

Pewno pani Zima zagroziła nam na dobre a już też na to pora boć co listopad lub Grudzień to nie Czerwiec lub Lipiec.

Choć zimno to hoć — Skakają sobie na balach aż miło.

Pamiętajcie o balach jakie urządza różne Towarzystwa, — a gdzie i kiedy to się odbędzie, to się łatwo dowiedzieć każdy może z ogłoszeń umieszczonych w gazecie.

Dnia 28 Listopada wieczorem odbędzie się w New Kensington Pa. w Behn's Hall przy Fourth ave polski Bal, urządzony staraniem Komitetu i Ks. Proboszcza Galeskiego na korzyść parafii. Każdy polak z tego miasta i okolicy powinien tam udać się by pomódz parafii i się ubawić w miarę.

Młodzieńcy Gwardyi św. Antoniego w Homestead Pa. datą dnia 1go Grudnia wieczorem paratryczny Przedstawienie Amatorskie w parafialnej szkolnej Hali św. Antoniego na korzyść tejże parafii. Odegrana będzie bardzo piękna sztuka i będą różne sztuki magiczne i gimnastyczne wykonane przez znanego magika, p. B. Derda. Będzie to bardzo zajmujący wieczorek!

Straszna śmierć zginęła naraż czworo dzieci rodziny Millerów w poniedziałek rano w przedmieściach Pittsburga, zwanem Knoxville, w okolicy polskiego omentarza poza South Side.

Z niewyjaśnionej do tej pory przyczyny zapaliła się kuchnia, gdy jeszcze rano wszyscy spali, a ogień rozszerzył się tak szybko, że w pamiętnościach strażnicy życie czterech siostry: 23 letnia Rozalia, 18 letnia Amilia, 16 letnia Amanda i 8 letnia Sylwia. Ojciec ich ratując inne dzieci i żonę poparzył się bardzo i musiał wykonać oknem przyciemniając nogę. — Pogrzeb nieszkodliwych odbył się we wtorek z katolickiego kościoła św. Jerzego. Cztery białe karawany powożące spalone ciała na cmentarz. — Nieszczęśliwi rodzice nie mogli udać się na pogrzeb bo sami bardzo niebezpiecznie poparzeni.

W innej szpalcie naszego pisma znajdziecie ogłoszenie zmiany interesu. Pan Ignaz Stauffer zlecił zaś swój interes panu Wm. F. Sosong. Każdy Polak zamieszkały w Carnegie i okolicy zna pana Sosong, a może być pewny, że go rzetelnie obsługuje. Pan Sosong będąc w interesie od wielu lat, więc możemy być pewni, że on wywiąże się z swych przedsięwzięć zadowalniająco. Pana Sosong interes mieści się naprzeciw poczty w Carnegie, Pa.

Chcesz mieć pięknie wypraną i wyprasowaną bieliznę, zanieś ją do pralni Mohn Bros. Electric Laundry 2638—2635 Penn Avenue Pittsburg, Pa.

Pralnia ta zaopatrzona jest w najdoskonalsze przyrządy i maszynę dla tego też wykonuje wszystkie prace regularnie i zadowalniająco.

Do obsługi polaków, prawnie na fisie tej pralni panna Władysława Płocka, która się z wami grzecznie rozmówi w ojęzycznym języku.

Nosicie wasze pranie do Mohn Bros. Electric Laundry i zapobiegacie wielkim nieprzyjemnościom w domu w dni pralni.

Straszna śmierć zadał sobie jakiś nieznanomy człowiek w zeszły piątek nad ranem we fabryce Schoenbergera przy 15ej ulicy.

Coś po pierwszej po północy jakiś męczyzna ubrany modnie, mogący liczyć około 35 lat, a idąc sobie śmiało jak urzędnik fabryczny, wszedł na windę i zawiózł się na wieżoholek pięca gdzie topił stal, poszedł do otworu i jak nurek do wody tak on rzucił się głową na przód w żar roztopionej stali. Jeden z majstrów dozoruujących otworu spuścił szybko pokrywę, aby zakryć przed nieznanym otwór, ale już zapóźno, bo zdołał mu tylko przyskrzytnąć lewą nogę, poczem przy pomocy innych wyciągnęli z otworu ale już tylko zupełnie zwęglonego. Dowiadujemy się później że samobójca nazywał się Alex. Polu-

kiewicz i mieszkał przy Liberty i 28ej ulicy.

Z przyjemnością zaświadczam że Severy Balsam na Płuc jest niezmiernie pomocnym lekarstwem.

Cierpienia długo na ból w pierśiach i w płucach lecz po użyciu jednej butelki tego lekarstwa wyzdrowiałem zupełnie. Polecam to lekarstwo wszystkim. Jan Konard, Texas.

Zwrotniczcy (switchmen) kilku linii kolejowych schodzących się w Pittsburgu wyszli na strajk we wtorek, żądając podwyższenia płacy. Zawiadomili oni kompanie kolejowe w sobotę o swoim żądaniu ale kompanie się uparły, że płacą obecnie dosyć i że więcej nie dadzą. Rozkazu do strajku nie postuchali wszyscy zwrotniczcy, a we wtorek przed wieczorem tylko niewielu przestało pracować. Na linii Allegheny Valley rzuciło pracę 60-cin, na Pittsburg and Western 40-u, Pittsburg Junction 30, Pennsylvania 30, Baltimore and Ohio 18, Pittsburg and Lake Erie dwóch. Strajk się nie uda, bo kompanie dostaną dosyć takich ludzi do tej pracy, — a uniści zostaną prawdziwie na lodzie, — a w ogóle głupstwem jest robić teraz strajk i rzucać pracę.

Cierpienia straszny ból w plecach przez cztery miesiące i próbowałem na to najrozmaitszych lekarstw, ale między temi najlepszym się okazało lekarstwo Severy p. n. St. Gothards Oil. Po użyciu tylko dwóch butelek tego lekarstwa wyleczony jestem zupełnie i oddał zawsze trzymam je w domu. — Jan Pawlasek, Cornhill, Texas.

Znowu hańbą okryli polskie imię jacyś zdaje się polacy, bo jak gazety poniedziałkowe donoszą, to na chrzcinach u niejakiego Lodi Gwargh (?) w robotniczej osadzie w Schoenville pod Pittsburgiem, — pobili się w nocy z niedzieli na poniedziałek pijący a skutek bijatyki był ten że jakiś Władysław Miliwizki (?) został załuzony faszka cęgą a jakiś Frank Grandwaski (?) śmiertelnie został poraniony. Gdy policja przyszła aresztować winnych, pijacy rzucili się na policjantów i tych znacznie poturbować mieli. Tak opowiadali reporterom policjanci; a polacy tamtejsi skargą się, że to właśnie policjanci, aresztując pijanych, załuzili na śmierć owego Miliwizskiego a także poranili tego drugiego. Bóg wie jak to tam było ....

Polecam Severy Bitters Żoładkowi jako najlepszy lek regulujący trawienie, sprowadzający apetyt, smak do jadła i dający siłę i dzielność całemu systemowi. Ant. Hurst Abie, Nebraska.

Skład Ubrań i Galanterii B. W. Woszniera, — pod No. 1306 Carson street South Side, zaopatrzony został świeżo w wielki zapas towarów zimowych, jakie p. Wosznier zakupił w wielkiej ilości i tanio w wielkich składach w New Yorku i Filadelfii. Kto więc chce ubrać się modnie tanio i w dobry ubiór zimowy niech spieszy do składu Woszniera! Wyborne palta (overcoats) najrozmaitszego gatunku i kraju i miary, ubrania kompletne i oczęcio we, czapki zimowe, wełniane koszule zimowe, parasole, bielizna spodnia i inna, rekawiczki itd. itd. Wszystkiego tam dostanie. Pamiętajcie adres. B. W. Wosznier 1306 Carson str. South Side, Pittsburg Pa.

Czemu ma ta osoba tak zdrową cerę? Ponieważ używa regularnie prawdziwego Trina Amer. Elixiru Gorkiego Wina, najlepszego lekarstwa, które reguluje system trawienia, czyści krew i orzeźwia ciało i ducha. Prawdziwy wyrabiany jest wyłącznie przez Józ. Trinera, 799 S. Ashland Ave., Chicago. Uważaj na to nazwisko i adres na butelce, kiedy kupujesz w aptekach, ponieważ tylko to wino jest jedynie i to pod gwarancją skuteczną.

Najpewniejsza Polska katolicka agencja, gdzie się wysła pieniądze we wszystkie strony świata. Także sprzedaż kart okretowych na najlepsze i najprzedsze parowce. P. V. Obiecas 1118 Carson street. South Side.

Korzystam z tej sposobności, aby polecić Severy optatki na ból głowy i neuralgii. Używamy te od lat kilku a zawsze z najlepszym skutkiem bo pomagają za każdy raz. Joe L. Fultesek, Shiner, Tex.

Gallinger na rogu 12ej i Penn ulicy poradzi sprzedać wam dobry zegarek za \$2.50 i więcej. skrzypce dobre a tanie od \$1.75 i więcej. Łańcuszki do zegarków, charms, harmoniki i różne inne instrumenty muzyczne po bardzo niskich cenach. Pożyczcie pieniądze na fanty. (1—02)

Proszę przyjąć serdeczne moje podziękowanie za to znakomite lekarstwo. Cierpiam strasznie na chorobę żołądka i nie mogłam znaleźć żadnej ulgi. Dopiero gdy użyłam Severy Balsam Życia (Balsam of Life) wyleczyłam się zupełnie. Malvina Bachmajer, Robbins, O.

Severy Balsam Życia działa wzmacniająco na cały system, reguluje wewnętrzności i jest pomocny w osłabieniu.

Baczność! Posiedzenie Tow. Rzem. i Przem. Polskich odbędzie się dnia 1go Grudnia w lokalu zwykłych posiedzeń o godz. 3:30 po południu.

M. F. Fifer, sekr. prot.

Baczność! dzieci Polskie!

Jak każdego roku tak i tego roku numer gwiazdkowy "Wielkopolanina" będzie bardzo piękny i nader obfity w treść. Aby zaś tem większe zainteresowanie obudzić dla tego numeru, redakcja Wielkopolanina ogłasza następujący konkurs: "Każde Polskie dziecko szkolne które pilnie czyta Wielkopolanina, niechaj dla naszego numeru gwiazdkowego napisze małą powiastkę gwiazdkową — i nadesłanie takową do naszej redakcji najpóźniej do 13 Grudnia. Powiastka powinna być własnego układu, czysto i wyraźnie napisana. My przejrzymy wszystkie powiastki, i wybierzemy trzy najlepsze, które będą umieszczone w numerze gwiazdkowym "Wielkopolanina". Ze zaś każda dobra praca warta jest zapłaty, przeto dział gwiazdkowy "Wielkopolanina" ustanawia trzy nagrody za trzy najlepsze powiastki! Pierwszą nagrodą będzie ładna książeczka do nabożeństwa, — drugą piękną elementarzą polski, — trzecią zaś inna jakaś stosowna książeczka Polska.

Dalej więc dzieci do dzieła — bo 13 Grudnia niedługo.

Dział gwiazdkowy Wielkopolanina

Kalendarze!

Kalendarz Wielkopolanina wyjdzie z druku za dwa tygodnie. Będzie to bardzo ciekawa i pożyteczna książka, pełna ciekawych powiastek i rozmaitych pożytecznych wiadomości, potrzebnych w tym kraju, a jakich nie znajdzie nikt w innych kalendarzach. Wstrzymajcie się z kupnem kalendarzy, aż wyjdzie z druku Kalendarz Wielkopolanina. Nie pożałujecie tego!

Spółka Kordeckiego!

Daje się do wiadomości Szan. Rodaków że z dniem 2-im Grudnia (w Poniedziałek) otwiera się nowa, 3-a Serya w tej Spółce Budowniczo-Pożyteczkowej, i przyjmować się będzie nowych akcyonaryuszów.

Akcyonaryuszom tej i 2ej Seryi przypomina się, że kto dłużny z opłatami tygodniowymi, musi według konstytucji zapłacić karę po 5 ct. od akcyi za każdy nieopłacony tydzień.

Książeczki 1-jej Seryi trzeba zostawić u sekretarza najpóźniej dnia 2 Grudnia.

Ks. C. Tomaszewski, Prez. i Dyrektorzy.

Zawiadomienie.

Nadzwyczajne posiedzenie całego Bractwa św. Józefa odbędzie się w przyszłą Niedzielę o godzinie 2ej po południu w hali szkoły św. Stanisława Kostki. Wszyscy członkowie mają się stawić do bierze wydziału na przyszły rok i będą narady co do utworzenia osobnych Oddziałów w Towarzystwie.

Jan Hareński, Prez.

Zawiadomienie.

Pittsburg, Pa., 25 Listopada 1901.

Posiedzenie Zarządu Centralnego Unii św. Józefa odbędzie się w przyszłą Niedzielę o godzinie 2giej po południu w Plebanii św. Stanisława Kostki. Każdy członek tegoż Zarządu jest proszony być obecnym na tem posiedzeniu.

Z szacunkiem,
St. Ciemiulewski, sekr. protokółowy Unii św. Józefa.

Zawiadomienie.

Niniejszem zawiadamia się Szanownych dobroczyńców iż Obraz który miał być rozebrany na balu Gwardyi Rycerzy św. Antoniego 15 października został rozebrany dnia 23go Listopada.

Szczęśliwy numer jast 98; kto ma takowy, proszony jest przybyć pod no. 2641 Penn avenue.

Z uszanowaniem

Komitet.

Baczność! Młodzieńcy św. Kazimierza.

W sobotę dnia 30go listopada mają wszyscy Młodzieńcy razem stawić się do Spowiedzi, w Niedzielę każdy członek Tow. Młodzieńców św. Kazimierza jest zobowiązany stawić się o godzinie siódmej rano w lokalu Towarzystwa aby iść do kościoła o godzinie pół do ósmej (7½) rano, gdzie wszyscy mają przystąpić do Komunii świętej, po niespożyciu o godz. 4ej odbędzie się roczne posiedzenie na które każdy pod karą 50 ct. ma się stawić.

A. Jaworski, Sekr. Prot.

Zawiadomienie.

Bractwo św. Walentego zawiadamia członków należących do Br. św. Walentego, ażeby każdy był obecny na posiedzeniu rocznem d. 1 Grudnia bo się odbędzie wybory na nowy Zarząd na rok Pański 1902.

Z uszanowaniem.
Franciszek Burek, Prezes.
Adam Ludwikowski, Sekr.

Listy Polskie na Pocztę.

Gdy idziecie po listy, powiedzcie, że były ogłoszone dnia 25. Listopada.

Główna poczta, miejscowe.

Ana Kupslach, Aniela Michnawicz, Annie Novickienok, James Boxtulish, Dragoje Bozic, Janko Bukovacki, John Jusko, Stefan Kovacs, Simon Shawroski, Majk Spisak, Władysław Stando, Janos Uruak, Tomasz Withoski, Lucyana Zarefor.

Zagraniczne.

Antoni Andrusian, Josip Ante Budimir, Majk Buretic, Jan Boland, Vrataslava Raltorinicu, A. Crantz, Vid Dragovic, Stanislaw Drozdalewski, Piotr Fornal, Iwan Fira, Frank Finiewicz, Jan Gzot, Stanislaw Jachim, Jan Kopaczewski, Jacob Klein, Franciszek Kortoski, Fedorej Kotlarz, Franciszek Kostoski, Teresz Leszkowicz, Adam Lychtensteina, Michels Haburchak, Katarzyna Luszoscowska, Frank Masurof, Borsics Mariska, Jan Murval, Antoni Mruczkowski, Wilcenty Niedbaty, Filip Ostrowski, Wojciech Ovesinski, Johan Pavliniski, Pajo Rozankovic, Johan Pier, Jovan Radlovic, Andro Sosnosky, Katarzyna Smolej, Sam Schwmo-vitch, A. Swarz, Stif Tukrz, Konstantinon Vasiopulon, Peter Vele-mirovici, Stanislaw Wrublewski, Stanislaw Zarulotits, Katarzyna Zajkowszka.

Stacya A. — 6200 Penn avenue. John Polepalemy.

Zagraniczne.

T. Hermanowicz, Miss Annie Satriachan.

Stacya B. — 4117 Butler str. Wincenty Bartrucki, Peter Jamiszursky, Jan Lotkowski, Tomasz Machalski, Andry Kupacka Matiaska, Amelia Mysliwier, Michael Podobinski, Isydr Stascowski, Wozemec Swieszc, Doriak Wlaszaj, Aniela Zaburen.

Stacya C. — 1729 Carson str. Adam Daksa, Frank Krajewski, Jan Cybulski, Józef Kozorek, Stanislaw Kucharski, Adam Dumbilewski, Stefan Kecerzat, Jakob Kroker, Jan Konieczka, Jan Pontas, Józef Paszkien z, Piotr Zakrzesky, Antoni Zapkowski, Petro Zydrak.

Zawiadomienie.

Donoszę Szanownej Publiczności, że w dniu dzisiejszym odstąpiłem całkowicie mój interes panu Wm. F. Sosong tuż naprzeciwko poczty pod Nr. 252 i 254 Main Str., Carnegie, Pa.

Pan Sosong, jak każdemu wiadomo, posiada zaścianek Publiczności w Carnegie i mogę go polecić wszystkim, jako zdolnego następcę po mnie.

Z Panem Sosong pozostanę jeszcze przez następne 30 dni i jeżeli któryś mój odwiedziciel, podziękując każdemu za dawniejsze względy i przedstawie go memu następcy p. Sosong, a może każdego zapewnić, że p. Sosong swoją rzetelnością i grzecznością zasługuje na ufność i aby się udawano do niego z interesami.

Ignaz Stauffer,

W Texasie biorą się do

trustów.

Prokurator Stanowy (Attorney General) Bell w Austin, Texas, wziął się na dobre do trustów w Texasie i świeżo ogłosił że sto-ownie do prawa przeciw trustowego jakie obowiązują w Texas, browary jakie się połączyły w trust muszą wystąpić z trustu, prowadzić interes każdy na swoje imię a przytem każda kompania browarnicza, będąca obecnie w trustie musi zapłacić, do stanowej kasy po 6500 dollarów kary. Dziesięć kompanii tak zostało ukaranych i to: sklady Pabsta z Milwaukee, brewaser i Lemp z Saint Louis, browar Lone Stare ze San Antonio, jeden browar w Galvestonie i dwa browary w Houston. Będzie jeszcze lepiej jeśli rząd stanowy weźmie się do innych trustów.

Co z takich lotrzyków będzie?

Pastor kościoła metodyskiego w mieście AcronOhio musiał aż zawracać pomocy policyi, aby ta ukrociła swawolę chłopaków którzy podczas modlitw w jego kościele, ciskają do środka o-rzechami i kamkami. Dwa miesiące temu ta sama banda laurów niedorostków spłądowała ów zbór i zniszczyła wnętrze tegoż, oraz wypila wino, jakie pastor miał w ołtarzu!

Zamknięto szkoły w Natronie.

Jak donoszą do angielskich gazet, to w mieście NatronaPa. Rada Zdrowia nakazała w tym tygodniu zamknąć szkoły publiczne z powodu grasującej epidemicznie szkarlatyny.

Szkoły pozostaną zamknięte tak długo, dopóki nie ustanie epidemia.

O rzezi na wyspie Samar.

Victoria, B. C., 14 listopada. — Pomiędzy przybyłymi z dalekiego Wschodu pasażerami parostatkami „Empress of China“, znajduje się orucznik amerykański, Allison, który wraca do domu z Manili. Oto co on opowiada o strasznej rzezi na wyspie Samar.

„Wieczorem przed napadem „president“ wioski, przyszedł do kapitana Connella i w obecności księdza oświadczył, że potrzeba będzie stu robotników dla wykofczenia pewnych robót w obozie, ale że obecnie nie ma tak znacznej liczby robotników. Na to kapitan Connell, któremu chodziło o przedkie ukończenie robót: Zrób pan co możesz. Bierz pan do roboty każdego krajowca, co się nawinie, byleby przedzej pracę ukończyć.

O świcie krajowcy z siekierami pod pachą przyszli do obozu. Wówczas rozpoczęła się rzeź. Zabito najprzód sztyldwachy i uderzono w dzwony własne na alarm. Żołnierze właśnie jedli śniadanie pod pokojem, w którym zostawili broń. Rozpoczęła się krwawa robota. Amerykańscy żołnierze, oburzeni na tak widoczną zdradę, walczyli jak lwy. Chwytali co było pod ręką, aby bronić życia.

I tak jeden po drugim padał w kałużę krwi, ulegając przemocy. Pozostali wreszcie cofnęli się w porządku, uprowadzając z sobą swych rannych. Kapitana Connella napadło 10 krajowców. Był on bez broni. Napastnicy odcięli mu głowę i nie zadowoleni tem, posiekali ciało jego w kawałki. W bitwie sierżant amerykański zabił zdradzieckiego „president“, potem z sześcioma pozostałymi żołnierzami, ratując flagę i rannych, cofnął się do brzegu. Obecnie jest na wyspie Samar 7,000 żołnierzy. Niemcy szwarcują broń z Hongkong. Atoli władze amerykańskie pochwyciły już kilku kontrabandzistów. (K. P.)

Dość długie nazwisko.

W Nowym Yorku zmarł nagle książę Berwick i Alba, sióstrzeniec cesarowej Eugenii, potomek Jakóba Jamesa, syna naturalnego Jakóba II. Książę udat się do Nowego Yorku z lordem Liptonem dla uczestniczenia w wysięgach jachtów. Pełne jego nazwisko i tytuły brzmiły jak następuje: K. rol Maria Izabela Stuart Fitz-James Portocarrero y Palafox duke of Berwick, duque de Alva de Tormes, duque de Liria, de Penaranda, marques del Carpio, de Coria, de Elicho, de la Mota, de San Leonardo, de Saria, de Tarazona de Villeneuve del Rio, de la Algava, de Barcarrota, de Valpersa, de Villeneuve, del Fresno, Conde de Andrade, de Ayala de Fuentes, de Valdepero, de Gelves, de Lanos, de Lerin, de Monterrey, de Osorno, de Villalba, Conde del Montijo, de Cassarubios del Monte, de Fuentiduena, de Miranda del Castanar, de San Esteban de Gormaz!

Tar obrzez.

W Tarnobrzekim zawiązał się komitet, celem wznieśnienia pomnika Bartoszowi Głowackiemu. Komitet, do którego należą właścianie i mieszczanie, zebrał drogą składek 135 koron i wydał piękną odezwę, „Bracia — mówią między innemi słowy tej od-zwy — Polska się odradza, staje się silniejszą, bo lud budzi się do życia publicznego, bierzcie się do obywatelskiej pracy. Znaczący to w pomnikach, wznosząc je tym, którzy się do tego oddrozenia Polski przyczynili. Wznosimy pomnik wielkiemu Kościuszce, który pierwszy najbardziej ukochał lud, chciał z nim wywalczyć Polskę, zrobić go obywatelami Ojczyzny, wystawny też pomnik Bartoszewi Głowackiemu, który pod Kościuszką bił się i walczył!”

Co introligator może.

Pewien introligator otrzymał od bibliotekarza kilkanaście książek do naprawienia nadpsutej oprawy. Po uskutecznieniu roboty odesłał książki z rachunkiem, na którym następujące były pomiędzy innemi pozycje: „Za obalenie skórk uszów Krasickiemu 30 centów, za wyłożenie grzbiotu Słowackiemu 20 centów i t. d.

A. L. Reiman & Son
KAPELUSZE i CZAPKI.
 Nie ma się czemu dziwić, gdy zobaczycie, że my powiększamy nasz departament Kapeluszy. Dzieje się to dla bo my coraz więcej sprzedajemy kapeluszy więc musimy zwiększyć zapas i miejsce powiększyć. W każdym razie staramy się dać dobry towar za niskie ceny. Jeżeli potrzebujecie kapeluszy to wstapcie do składu. Poniżej podajemy niektóre kapelusze.
 THE SCHENLEY, sztywny kapelus, bardzo pożądaný przez wszystkich elegantów, po.....\$3.00
 THE RELIABLE, bardzo popularny kapelus, zrobiony z dobrego towaru, po.....\$2.25
 THE PENN, najwięcej pożądanym, nowej mody.....\$1.90
 Inne gatunki po \$1.50, \$1.25 i \$1.00.
 Miękkie kapelusze PANAMA po \$1.90; ALL RIGHT po \$1.50; inne mamy także po 50c. Zapas ciepłych czapek po 25c do \$1.00.
 Otwarte do 7. wiecz. W Sobotę do 11. wiecz.
 1104-06 PENN AVE.
 {Pytajcie o "czapki", za które do-
 staniecie towar.

ELGIN
WATCHES
 Clocks
 Jewellery
 SILVERWARE
DAMSKIE
 czysto złote 14 karatowe zegarki z Elgin werkiem, po \$18.00 i wyżej.
MĘZKIE
 Jos Boss pozłacane zegarki z 15 kamieniami z werkiem Elgin i Waltham, po \$16.
 Skład gdzie każdy może kupić rzetelny towar za wielce znizonych cenach. Gdy chcecie kupić piękne biżuterie idźcie do
POTTER'S
 2825 PENN AVE. PITTSBURG, PA.

Wielkie Otwarcie
SKŁADU POLSKIEGO
GALANTERYI MĘZKICH.
 Wielki zapas: Koszul, Kołnierzyków, Krawatek, Kapeluszy, Czapek zimowych, Spinek do Koszul, Skarpetek Spodniej bielizny, Szelek, Spodni do pracy, Parasole po rozmaitych cenach i t. p. Jestto pierwszy polski interes tego rodzaju, założony w tej części miasta Pittsburga, zatem spodziewam się, że Szanowni Rodacy raczą mnie poprzeć w tem nowem przedsięwzięciu.
 Polecając się łaskawej pamięci Szanownych Rodaków, pozostaję z szacunkiem
Wojciech Posłuszny,
 2317 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

OSZCZĘDNE NIEWIASTY.
Dziewięć Niewiast z Dziesięciu są Oszczędnymi.
 Z przyjemnością oświadczamy, że z 27,000 depozytów w pieniądzu w summie \$9,500,000.00 w banku oszczędności Pittsburg Bank for Savings, Smithfield Str., naprzeciw poczty, tysiące z nich są niewiasty. Bank ten stara się w różny sposób przyciągać niewiasty do lokowania swych pieniędzy w bezpiecznych bankach i starania tego banku są skuteczne. Usługą grzeczną zjednała nam przyjaciół różnych narodowości. Płaci cztery procent, składany co sześć miesięcy. Pieniądze można składać w tym banku przez pocztę, co powinno zachęcić czytelników z okolicy. Piszcie dziś do banku po książeczkę No. 48.
Potrzeba Nauczycielki.
 New Kensington Pa. d. 19 Listop. Tutajsza nowozałożona polska szkoła potrzebuje natychmiast nauczycielki biegłej w polskim i angielskim języku. Oferty przyjmuje się pod adresem:
 St. Mary's Church, New Kensington Ra.
Teraz jest czas!
 Rodacy żyjący sobie posad na Gwiazdkę swym Rodzicom lub krewnym. Piętnasta, raczą popierać Polski interes i załatwiać przyszłości w Polak. Pieniądze i ich doreczenie gwarantuję.
 Obrazy i inne przedmioty religijne, pozostałe z Misyi m. aa. tania nabyć pod No 2019 Penn ave.
 Na sprzedaż farmy od jednego akru do 1000 akrow i więcej.
 Dom na Lease 2626 Penn Ave na sprzedaż bardzo tania, dobra sposobność dla Polaka. Asekurując swoje domy, sklady, meble, fabryki itp. u swego rodaka.
 Mam siedm najlepszych Kompanii sztykart na najlepsze linie okretowe.
 Teraz można kupić dla swej Żony, Matki lub siostry na Gwiazdkę maszynę do szycia za gotówkę lub na spłaty.
 Wigramy do swego starego znajomego,
 F. J. KWIATKOWSKIEGO, 2019 Penn Avenue.

Smith Bros.
ZAKŁAD FARBIAРСKI
 OFISY: { 124 Fourth Ave.,
 { 1511 Carson St. S. S.
 Farbaria,
 68170 S. Ninth St. S. S. Pittsburg, Pa.
BARRY HOUSE
 2929 Penn Ave. Tel. P. & A. 24 Lawrence
 Dobre Wina, Likieri i Cygara. Jadalnia dla dam na 2gim piętrze. Restauracja otwarta całą noc. Polska kuchnia.
W. DOGONKA.
Kontraktor i
Budowniczy.
 203 SOHO STREET.
 Pittsburg, Pa.

18 funtow \$1.
 mielonego
 Cukru u
P. M. Corrigan's
 składzie:
 MASŁA,
 HERBATY I KAWY.
 1905 PENN AVE.
 BELL PHONE 3418-3 GRANT.